БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

17-ЙИЛ ЧИҚИШИ.
№ 45 (4292).
5 МАРТ ПАЙШАНБА 1970 ЙИЛ
Баҳоси 2 тийин

ЛЕНИНЧА МЕҲНАТ ВАХТАСИДА

ЗАФАРЛАР, РЕЖАЛАР

УЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ВА УЗБЕКИСТОН ССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИДА

СИРДАРЁ ГРЭСИ— ЗАРБДОР ҚУРИЛИШ

СИРДАРЁ ГРЭСИДА БИРИНЧИ ЭНЕРГЕТИКА БЛОКИНИ ИШГА ТУШИРИШ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети шуни таъкидлайдиларки, КПСС XXIII съезди Директиваларини амалга ошириш натижасида ва халқ хўжалиги планига мувофиқ, беш йилликнинг тўрт йили ичида республикада 1.500 минг киловатт янги қувватлар ишга туширилди. 600 минг киловатт қувватли Оҳангарон ГРЭСи қурилиши тугалланди. Тошкент ГРЭСининг қуввати 1 миллион 440 минг киловаттга, Навоий ГРЭСининг қуввати 780 минг киловаттга, Тахиатош ГРЭСининг қуввати эса 248 минг киловаттга етказилди. Чирчиқ дарёсида Чорвоқ ГЭСи ҳамда Ўрта Осиёда газ билан ишлайдиган энг йирик иссиқлик электр станцияси ҳисобланган Сирдарё ГРЭСи қурилмоқда. Сирдарё ГРЭСи биринчи навбатининг қуввати 1 миллион 200 минг киловатт бўлади.

Ўзбекистонда химия ва енгил саноатнинг, рангли металлургиянинг, машинасозликнинг ҳамда республикада пахтачиликни янада ривожлантириш билан боғлиқ бўлган янги ерларни машина билан суғоришнинг тез ривожланиши қурилаётган иссиқлик ва гидроэлектр станцияларда янги қувватларни тезроқ ишга туширишни талаб қиладилар.

Яқин йилларда республикада энергетика қуввати асосан Сирдарё ГРЭСида янги агрегатларни ишга тушириш йўли билан ошириб борилади. Бу ГРЭС қурилишида ишлаб чиқариш базаси ҳам барпо қилинмоқда, 20 минг квадрат метрдан зиёд уй-жой, бир қанча маданий-маиший хизмат объектлари фойдаланишга топширилди ва асосий саноат объектлари қурилиши бошлаб юборилди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети янги электр энергетика қувватларини ошириш, мавжуд иссиқлик ва гидравлик электр станцияларни кенгайтириш ва такомиллаштиришни республика партия, совет, хўжалик, касаба союз ва комсомол органларининг энг муҳим вазифаларидан бири деб ҳисоблайди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Сирдарёда қурилаётган ГРЭС катта халқ хўжалик аҳамиятига эга эканлигини ҳисобга олиб, партия, хўжалик, касаба союз ва комсомол ташкилотлари зиммасига ҳамма куч ва воситаларни ана шу ГРЭС қурилишини бутун чоралар билан тезлатишга сафарбар этиш, **300 минг киловатт қувватли биринчи энергетика блокини 1972 йилда ишга туширишни таъминлаш ҳамда навбатдаги яна икки блокни 1973 йилда ишга туширишга тайёрлаш вазифасини юкладилар. Сирдарё ГРЭСи қурилиши республиканинг умумхалқ зарбдор қурилиши деб эълон қилинди.**

Ўзбекистон ССР Энергетика ва электрлаштириш министрлиги ҳамда «Теплоэлектропроект» Ўрта Осиё бўлимига 1971 йилда бажарилиши лозим бўлган иш ҳажми учун барча лойиҳа-смета ҳужжатларини 1970 йил 1 сентябргача топшириш таклиф этилди.

«Средазирсовхозстрой»га 1970 йилнинг биринчи ярмида Москва—Андижон темир йўл магистралини, Тошкент—Бекобод автомобиль йўлини, ГРЭС қурилиш майдонини босиб кетаётган сувни ҳамда селни қочириш учун коллекторлар қурилишини тугаллаш топширилди.

Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Меҳнат ресурсларидан фойдаланиш бўйича давлат комитетига 1970 йилда Сирдарё ГРЭСи қурилишига 600 ишчи юбориш вазифаси топширилди.

Ўзбекистон ССР Госпланига 1970 ва 1971 йилларда олий ўқув юртларини битириб чиққан мутахассислардан (бинокор-инженер ва гидротехник) қурилишга ҳар йили 20 киши, профессионал-техника билим юртларини битириб, қурилиш-монтаж мутахассисликларини эгаллаган ёшлардан ҳар йили 350 кишини юбориш таклиф қилинди.

«Узбекгидроэнергострой» трестига 1970 йил учун тупроқ, қум ва шағал ташишга қўшимча лимитлар, портландцемент учун қўшимча фондлар ажратилади.

Энергетика ва электрлаштириш министрлиги ҳамда «Узбекгидроэнергострой» трестига ёшларга ишлаб чиқариш, уй-жой ва маданий-маиший шароит яратиб бериш, уларга ишлаб чиқариш касбларини ўргатишни ташкил этиш топширилди.

Қурилиш материаллари саноати министрлигига 1970—1972 йилларда Сирдарё ГРЭСи қурилишига бетон ишлари учун йилига 40 минг куб метр ювиб тозаланган қум етказиб бериш топширилди. Автомобиль транспорти министрлигига Фарҳод ГЭСи посёлкаси билан Сирдарё ГРЭСи қурилиш майдони ўртасида автобус қатновини йўлга қўйиш, Ўрта Осиё темир йўли бошқармасига қурилишга бинокорлик материаллари ва конструкцияларини темир йўлда ташишни таъминлаш топширилди. Магистрал газ қувурлари Тошкент бошқармаси Сирдарё ГРЭСининг биринчи блокини табиий газ билан таъминлаш учун 1971 йилда газ тақсимлаш станциясини қуриб битказиш ҳақида топшириқ олди.

«Средазтрансстрой» трестига, Ўрта Осиё темир йўл бошқармасига Фарҳод темир йўл станциясини реконструкция қилишни тугаллаш, қурилиш зонасида бошқа ишларни бажариш топширилди. Автомобиль йўллари қуриш ва ундан фойдаланиш министрлигига Ҳовос—Бекобод автомобиль йўлининг ГРЭС қурилиши зонасидаги қисмини такомиллаштириш топширилди.

Монтаж ишлари бошқармасига Тошкент—Сирдарё ГРЭСи алоқа линиясини ишга тушириш таклиф қилинди.

«Средазэлектросетьстрой» трестига электр узатиш линиялари қуриш, 7-кўприксозлик трестига Киров номли каналда сепояли ўтиш жойи қуриш вазифаси юклатилди. Олий ва ўрта махсус таълим министрлигига Сирдарё ГРЭСи посёлкасида 1970 йилда бинокор техниклар ва энергетиклар тайёрлаш учун техникумнинг кечки бўлимини, олий ўқув юртларига кирувчилар учун тайёрлов курсларини очиш, олий ўқув юртларида таълим олаётганлар учун ўқув-консультация пункти ташкил этиш таклиф этилди. Маориф министрлигига 1970 йилда Сирдарё ГРЭСи посёлкасида ишчи-ёшлар кечки мактабини очиш топширилди. Бу ўқув юртларини жойлаштириш, ўқитувчилар составини уй-жой билан таъминлаш Энергетика ва электрлаштириш министрлиги ҳамда «Узбекгидроэнергострой» зиммасига юклатилди. Савдо, Маиший хизмат ва Соғлиқни сақлаш министрликлари қурувчилар ва монтажчилар коллективларига хизмат кўрсатишни ташкил этиш тўғрисида топшириқ олдилар. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва республика Министрлар Совети «Узбекгидроэнергострой» трести Сирдарё ГРЭСи қурилиш бошқармаси ҳамда қурилишдаги партия, касаба союз ва комсомол ташкилотлари раҳбарлари зиммасига қурувчилар ва монтажчилар меҳнатини ташкил этиш, техникадан мумкин қадар тўла ва оқилона фойдаланиш, барча резервларни ишга солиш ва шу асосда ГРЭС қурилишини тезлатиш вазифасини юкладилар.

Сирдарё область партия комитетига, Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитети ва Ўзбекистон касаба союзлари республика советига қурувчилар ва монтажчилар ўртасида биринчи энергетика блокини ўз вақтида ишга тушириш учун, қурилиш-монтаж ишларининг сифатли бўлиши учун социалистик мусобақани авж олдириш, қурилиш партия, хўжалик, комсомол ва касаба союз ташкилотларига доимий ва амалий ёрдам кўрсатиш таклиф қилинди.

Суратда: Сирдарё ГРЭСининг лойиҳаси акс эттирилган.

ОБЛАСТЬ САНОАТЧИЛАРИ ЮТУҒИ

Доҳиймиз В. И. Ленин туғилган куннинг юз йиллиги шарафига социалистик мусобақани тобора кучайтираётган Тошкент область ва шаҳрининг саноат корхоналари меҳнаткашлари икки ойлик маҳсулот реализация қилиш планини 102 процент қилиб адо этдилар ва планга қўшимча маҳсулот реализация қилдилар.

Бу ўтган йилдагига нисбатан 16 процент кўп маҳсулот реализация қилинди демакдир. Январь ва февраль ойларида маҳсулотни реализация қилиш планларини областимизнинг ҳамма шаҳарлари ва Бўка, Юқори Чирчиқ, Калинин, Орджоникидзе районлари саноат корхоналарининг коллективлари муваффақиятли адо этдилар.

Областимизнинг қора ва рангли металлургия, машинасозлик ва металлни қайта ишлаш, химия ва енгил саноат корхоналари коллективлари ҳам икки ойлик планни муддатида бажаришга муваффақ бўлишди. Шунингдек, пўлат, прокат, кўмир, химия асбоб-ускуналари, минерал ўғит, цемент, дераза ойнаси, каноп толаси, мол ёғи, консерва ва бошқа кўплаб маҳсулотлар ишлаб чиқариш планлари ҳам ошириб адо этилди.

МЕҲНАТСЕВАР ЙИГИТ

Тошпўлат ўрта мактабни тугатгандан сўнг «Алмаликсвинецстрой» трестига қарашли 2-қурилиш бошқармасининг 3-участкасида дурадгор-бетончи бўлиб ишлай бошлади.

Ёш қурувчи Олмалиқ шаҳридаги йирик корхоналарни бунёд этишга оз бўлса-да ўз ҳиссасини қўшди. У Олмалиқ химия заводи қурилишида барча ёшлар қатори елкама-елка туриб меҳнат қилди. Корхона қурилишида Тошпўлат ҳам биринчи кундан ишлаб, экстракция цехини қўлдан чиқаришда жонбозлик кўрсатди. Эндиликда у корхона ўз маҳсулотини республикамиз колхоз ва совхозларига жўнатаётганини кўриб беҳад севинмоқда.

Ҳозир ўртоқ Т. Мамасолиев Тошкент политехника институтининг Олмалиқдаги тоғ металлургия факультетининг кечки бўлимида ўқияпти. Келажакда қурувчи-инженер бўлиш Тошпўлатнинг ягона орзусидир.

Б. ОТАҚУЛОВ.

ОБЛАСТЬ РАЙОНЛАРИДА БЕДА ЭКИШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА 1970 ЙИЛ 4 МАРТГАЧА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ (ГЕКТАР ҲИСОБИДА)

Биринчи стун-районлар, иккинчи стун-беда экиш плани, учинчи стун-экилган майдон, тўртинчи стун-планнинг бажарилиш проценти, бешинчи стун—шу жумладан бошқа экинларга аралаштириб экилган беда.

Оққўрғон	2400	1281	53,4	1082
Калинин	850	131	15,4	131
Бўка	1700	167	9,8	159
Бекобод	1660	154	9,3	154
Ўрта Чирчиқ	1700	103	6,1	103
Оржоникидзе	850	30	3,5	30
Янгийўл	2000	35	1,8	35
Юқори Чирчиқ	1450	13	0,9	10
Бўстонлиқ	390	—	—	—
Область бўйича	13000	1914	14,7	1704

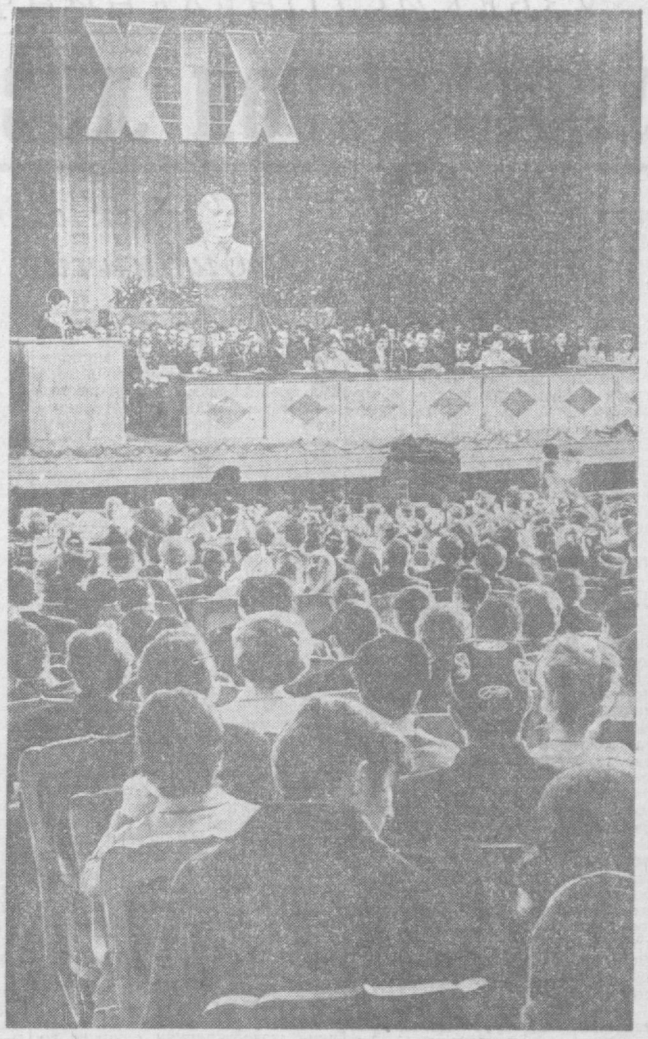

*

БУГУН ТОШКЕНТДА, АЛИШЕР НАВОИЙ НОМИДАГИ ТЕАТР БИНОСИДА ЎЗБЕКИСТОН КОМСОМОЛИНИНГ ЎН ТЎҚҚИЗИНЧИ СЪЕЗДИ ЎЗ ИШИНИ ДАВОМ ЭТТИРАДИ

Узбекистон комсомоли XIX съездининг мажлислар залида.

И. Глауберзон фотоси.

*

ЎЗБЕКИСТОН КОМСОМОЛИНИНГ XIX СЪЕЗДИ

Алишер Навоий номидаги Давлат Академик Катта театри залида 4 мартда ёшларнинг жаранглама қўшиқлари янгради. Ленин юбилейи арафасида Республика ёшлигининг ўзи бу ерга, Ўзбекистон комсомолининг XIX съездига келди деса бўлади. Ўзининг илҳомбахш меҳнати билан Ватан шуҳратини улуғлаётганларнинг — Тошкент машинасозлари ва Хоразм пахтакорларининг, Олмалиқ ва Мурунтов бинокорларининг, нодир газ қувурларини ётқизаётганларнинг, ёш олимлар ва педагогларнинг кўксидаги Ильич портрети солинган нишонларни прожекторларнинг нури яркиратиб турибди. Комсомоллар ўзларининг шонли ишлари, келажакка мўлжалланган планлари тўғрисида жонажон йўлбошчи ва устозга рапорт бермоқдалар.

Эрталаб соат 10. Ўзбекистон комсомоли Марказий Комитетининг биринчи секретари Р. Ҳ. Абдуллаева съездни очиқ деб эълон қилади.

Юбилей олди мусобақасининг ташаббусчилари, комсомол ташкилотларининг раҳнамолари президиумдан жой оладилар. КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари **Ш. Р. Рашидов,** Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюросининг аъзолари **И. Г. Анисимкин, Р. Қурбонов, В. Г. Ломоносов, Н. М. Матчонов, М. М. Мусахонов, Ё. С. Насриддинова, Р. Н. Нишонов,** Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг бюро аъзолигига кандидатлар **С. Р. Расулов, М. Т. Турсунов,** ВЛКСМ Марказий Комитетининг секретари **Б. Н. Пастухов,** СССРнинг космонавт учувчиси **В. Н. Волков** улар билан бирга президиумда ўтиришибди.

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси ленинчи Марказий Комитетининг Сиёсий бюроси баланд руҳ билан съезднинг фахрий президиумига сайланади.

Ўзбекистон комсомолининг байроғи ва ВЛКСМнинг 50 йиллиги шарафига республика комсомолига мукофот қилиб берилган Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитетининг эсдалик байроғи тантанали вазиятда залга олиб кирилади. Бу байроқларни ёш жангчи Леонид Золотухин билан Сурхондарёдаги илғор колхоз бригадасининг раҳбари Абдусаттор Қурбонов кўтариб келишди. Уларга Тошкент авиация заводининг ходими Наира Баҳодирова, томдилик чўпон Жахсилик Балиманов, Поп районидаги пахта териш машинасининг механик ҳайдовчиси Анорхон Эргашева ва фарғоналик инженер Константин Назаров ҳамроҳлик қилмоқда.

Съезд кун тартибига қуйидаги масалалар қўйилади:

1. Ўзбекистон комсомоли Марказий Комитетининг ҳисоботи.

2. Ўзбекистон комсомоли Ревизия комиссиясининг ҳисоботи.

3. Ўзбекистон комсомоли раҳбар органларини сайлаш.

Ўзбекистон комсомоли Марказий Комитетининг биринчи секретари **Р. Ҳ. Абдуллаева** съезд кун тартибидаги биринчи масала бўйича доклад қилди.

Ўзбекистон комсомоли Ревизия комиссиясининг раиси **О. Комилжонов** Ревизия комиссиясининг иши тўғрисида доклад қилди.

Доклад юзасидан музокаралар бошланди. Музокараларда Тошкент область комсомол комитетининг биринчи секретари **О. У. Исҳоқов,** Янгиариқ район комсомол комитетининг биринчи секретари **М. Жабборов,** Қашқадарё область комсомол комитетининг биринчи секретари **О. Муртазоев,** Тошкент трактор заводининг созловчи слесари **А. Юхненко,** Поп районидаги Ленин номли колхоз комсомол ёшлар бригадасининг раҳбари **А. Эргашева,** Бухоро область комсомол комитетининг биринчи секретари **И. Бўриев,** Тошкент шаҳар комсомол комитетининг биринчи секретари **Э. Умаров,** Самарқанд область комсомол комитетининг биринчи секретари **М. Ҳасанов,** Пахтаорол районидаги «Самарқанд» совхозининг бош инженери **Х. Абдураҳмонов,** Хоразм область комсомол комитетининг биринчи секретари **Р. Авезжонова,** Фарғона область комсомол комитетининг биринчи секретари **Т. Мамажонов,** «Ташсельмаш» заводининг мастери, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони **М. Юсупов,** Қорақалпоғистон область комсомол комитетининг биринчи секретари **Т. Ешимбетова,** Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ҳузуридаги Физкультура ва спорт комитетининг раиси **Э. А. Аминов,** Қизил байроқли Туркистон ҳарбий округи сиёсий бошқармаси бошлиғининг комсомол иши бўйича ёрдамчиси **М. Н. Козлинский,** Томди районидаги Балиманов номли колхознинг бош чўпони **Ж. Балиманов,** СССР космонавт-учувчиси **В. Н. Волков** сўзга чиқдилар.

Съезд мандат комиссиясининг докладини тинглади ва тасдиқлади. Мандат комиссиясининг раиси **А. Таксанов** комиссиянинг докладини қилди.

Пионер ташкилотининг вакиллари, шунингдек Туркистон ҳарбий округининг жангчилари съезд делегатларини табрикладилар.

Съезд делегатларига концерт қўйиб берилди. Концертда санъат усталари билан бирга ёш талантлар республика конкурсининг ғолиблари ҳам қатнашдилар.

Съезд ўз ишини давом эттирмоқда.

(ЎзТАГ).

АДОЛАТЛИ КУРАШНИ ҚЎЛЛАБ-ҚУВВАТЛАЙМИЗ

Осиё ва Африка мамлакатлари бирдамлиги Совет комитети баёнот эълон қилди. Комитет бу баёнотида Америка империалистларининг жафокаш Лаос ерида қилаётган жиноий ҳаракатларига қарши қаҳр-ғазаб билан норозилик билдиради. Америка Қўшма Штатлари 1962 йилда Женевада тузилган битимлар юзасидан олган мажбуриятларини ва халқаро ҳуқуқнинг ҳамма томонидан танилган нормаларини сурбетларча бузиб, Лаосдаги қуролли интервенцияни ғоят кучайтириб юборди. Америка Қўшма Штатлари, дейилади баёнотда, Лаос халқининг мустақиллик, озодлик, тинчлик учун ва ўз ватанининг бетарафлиги учун олиб бораётган ҳаққоний курашини бостиришга уринмоқда. Америка авиациясининг кейинги ярим йил ичида Лаосга қилаётган ҳужумлари ўн баравардан зиёд кўпайди.

Фактлар шуни кўрсатадики, АҚШнинг ҳукмрон доиралари. Вьетнам халқига қарши агрессияни давом эттирган ҳолда, Лаосда янги уруш ўчоғини зўр бериб авж олдирмоқдалар, Ҳинди-Хитой проблемаларини хал этиш йўлларини қидириб топишга зўр бериб тўсқинлик қилмоқдалар, шарқий жанубий Осиёдаги вазиятни тағин ҳам кўпроқ кескинлаштиришга уринмоқдалар.

Яқинда эълон қилинган ТАСС баёнотида агрессорлар ўз вақтида ва кескин суръатда огоҳлантирилди. Совет кишилари бундай огоҳлантиришни қизғин маъқулламоқдалар ва Америка авиациясининг Лаос территориясини ваҳшиёна бомбардимон қилиши дарҳол тўхтатилсин, деб талаб қилмоқдалар.

Осиё ва Африка мамлакатлари бирдамлиги Совет комитети ўз баёнотида жаҳондаги барча антиимпериалистик кучларни Америка империализмининг Лаосдаги жиноятларига қарши қаттиқ норозилик билдиришга ва Лаос халқининг ҳаққоний курашини зўр бериб қўллаб-қувватлашга даъват этади.

ЎЗБЕКИСТОН ЛЕНИНЧИ КОММУНИСТИК ЁШЛАР СОЮЗИНИНГ XIX СЪЕЗДИ

ЎЗБЕКИСТОН ЛКСМ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ ҲИСОБОТИ

Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг биринчи секретари Р. Ҳ. АБДУЛЛАЕВА доклади

Ўзбекистон комсомолининг XIX съезди улуғ тарихий воқеа—жаҳон пролетариатининг доҳийси, Коммунистик партия ва Совет давлатининг асосчиси Владимир Ильич Ленин туғилган куннинг 100 йиллиги арафасида ўтмоқда.

В. И. Ленин, унинг номи ва ишлари, унинг ғоялари ярим асрдан кўпроқ вақтдан буён совет халқининг, бутун прогрессив инсониятнинг дилида, қалбида, ҳар кунги қаҳрамонона ишларида мужассамлангандир. Миллионларча йигит ва қизлар Лениннинг абадий барҳаёт сўзлари таъсири билан сиёсий, ғоявий ва ахлоқий жиҳатдан чиниқиб келмоқдалар, улуғ мамлакатнинг гражданлари, совет кишилари кекса авлоди революцион, жанговар ва меҳнат традицияларининг ворислари эканлигини яхши тушуниб олдилар.

Партия ажойиб ленинча традицияларни давом эттириб, ёшлар тўғрисида тинмай ғамхўрлик қилмоқда. КПССнинг XXIII съезди, партия Марказий Комитети пленумларининг қарорларида ва «Красноярск ўлка партия ташкилотининг комсомолга раҳбарлик қилиш соҳасидаги ишлари тўғрисида», «ВЛКСМнинг 50 йиллиги ва ёшларни коммунистик руҳда тарбиялаш вазифалари тўғрисида» қабул қилган қарорларида, ВЛКСМ Марказий Комитетининг тантанали пленумида КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг сўзлаган нутқида совет жамияти тараққиётининг ҳозирги босқичида комсомолнинг мақсад ва вазифалари жуда аниқ белгилаб берилди. Партия ана шу программ ҳужжатларда комсомол, ёшларни коммунизм қуриш учун курашувчи бунёдкор куч, деб ҳисоблайди.

Бугун биз республика комсомол ташкилотининг тўрт йиллик фаолиятини якунламоқдамиз. Ана шу йиллар мобайнида КПСС XXIII съезди, Ўзбекистон Компартиясининг XVII съезди ва ВЛКСМнинг XV съезди қарорларини амалга ошириш билан боғланган кўп ишлар қилинди, бу йиллар тинмай изланиш йиллари бўлди.

Неча юз минглаб комсомоллар моддий бойлик ишлаб чиқаришнинг ҳамма соҳаларида, хўжалик қурилишининг барча участкаларида ўзларига топширилган ишни зўр ғайрат ва юксак ватанпарварлик туйғулари билан бажармоқдалар. Улар коммунистлар билан биргаликда коммунистик меҳнат ҳаракатида, хўжалик ишларини тежаб-тергаб бошқаришда ташаббус кўрсатмоқдалар, беш йиллик планларни муваффақиятли суратда тўла ва ошириб бажариш йўлидаги социалистик мусобақада олдинги сафларда бормоқдалар. Беш йилликнинг сўнгги йили планини муддатидан илгари бажариш учун кураш В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллиги шарафига тағин ҳам кучайиб кетди.

Саноат ва қишлоқ хўжалигидаги 6,5 мингдан ортиқ комсомол-ёшлар коллективлари «Зарбдор меҳнатимиз Ленин юбилейига», деган шиор остида зўр ғайрат билан ишламоқдалар.

В. И. Ленин меҳнат қилгандагина чинакам коммунист бўлиш мумкин, деб таълим берган эди. Республика комсомол ташкилотлари В. И. Лениннинг ана шу кўрсатмаларига доим амал қилиб, ҳисобот даврида ёшларни коммунизмнинг моддий-техника базасини вужудга келтиришда актив қатнаштиришни ўзларининг асосий вазифаси деб билдилар. Улар ўзларининг амалий фаолиятида ишлаб чиқаришни янада ривожлантириш, иқтисодий ислоҳотни жорий қилишда, фан-техникани тараққий эттириш учун курашда, рационализаторлик ва ихтирочиликни ривожлантиришда партия ташкилотларига чинакам ёрдам бериб келмоқдалар.

Республика комсомолининг XVIII съездидан кейин техникани тараққий эттириш учун курашувчи ёшлар сафи анча кенгайди.

Ҳозирги вақтда ярим миллионга яқин йигит ва қизлар «Ёшларнинг маҳорати ва изланиши — Ленин юбилейига» кўригида қатнашмоқдалар.

Комсомол ташкилотлари ихтирочилик ва рационализаторлик таклифларини жорий қилиш бўйича рейдларни, ёшларнинг техника ижоди кўриклари ва виставкаларини, касблар бўйича конкурсларни, ёш рационализаторлар ва ихтирочиларнинг, ёш мутахассисларнинг слетларини мунтазам суратда уюштира бошладилар.

Техникани тараққий эттириш учун курашда катта муваффақиятларга эришиш мумкин эканлиги Чкалов номли Тошкент авиация заводи комсомол ташкилоти мисолида яққол кўриниб турибди. Рационализаторлик таклифларни жорий қилишдан фақат бир йил ичидагина 700 минг сўмга яқин иқтисодий фойда кўрилди. Заводдаги ёш мутахассислар совети муваффақиятли иш олиб бормоқда. Бу совет ўз сафига инженер-техник ходимлардан 250 дан ортиқ кишини бирлаштирган. Совет ҳузурида жамоатчилик асосларида ишлайдиган тажриба-конструкторлик бюроси тузилган. Заводда ўз касбининг устаси номини олиш учун оммавий мусобақа ўтказиш традиция бўлиб қолди.

Партия комсомолни фан-техника билимларини эгаллаш учун оммавий юришни кучайтиришга даъват этмоқда. Фан-техникани тараққий эттириш, иқтисодий ислоҳотни амалга оширишда меҳнаткаш ёшларни актив қатнаштириш ва уларнинг бу соҳадаги ташаббусига йўл-йўриқ кўрсатиш лозим. Янги техникани жорий қилишда комсомол штабларининг ролини, ижодкор ёшлар отрядлари, ёш мутахассисларнинг ролини ошириш, йигит ва қизларни меҳнатни илмий асосда ташкил этиш бўлимлари, лабораториялари ва штабларнинг ишига кенг жалб этиш, меҳнатнинг илғор методларини ўрганиш мактабларини ташкил қилиш лозим. Ёшларнинг техника тараққиётидаги иштирокига доир масалалари ҳар бир комсомол ташкилотида, комсомол комитетларининг бюро ва пленумларида конкрет ва жиддий муҳокама қилинишига эришиш лозим.

Иқтисодий ислоҳотни изчиллик билан амалга ошириш комсомол ташкилотларидан иқтисодий ўқишга ҳам эътиборни кучайтиришни талаб этди. Самарқанд, Қашқадарё, Тошкент область комсомол комитетлари иқтисодий ўқишни ташкил этиш соҳасида анча иш қилмоқдалар. «Хўжалик ислоҳоти ва корхона экономикаси» курсларида ҳозир ёш ишчи ва мутахассислардан 13 минг киши шуғулланмоқда. Машғулотлар республика комсомол Марказий Комитети Тошкентдаги Олий партия мактаби билан биргаликда ишлаб чиққан тематикага мувофиқ ўтказилмоқда. Биз бундай курс ва тўгаракларни ҳамда иқтисодий анализ бюролари шохобчаларини анча кенгайтиришимиз лозим. Иқтисодий билим савиясини ошириш комсомол ташкилотлари ишларининг таркибий қисми бўлиб қолиши керак. КПСС Марказий Комитетининг 1969 йил декабрь Пленумида таъкидлаб ўтилганидек, экономика ва маданиятни тобора ривожлантириш учун хўжасизликка, исрофгарчиликка қарши қатъий кураш олиб бориш, меҳнат интизомини мустаҳкамлаш ва коллективнинг иши учун жавобгарликни ошириш лозим. Афсуски, бир қанча комсомол ташкилотлари меҳнат интизомини мустаҳкамлашга ҳануз суст таъсир кўрсатмоқдалар, машина-ускуналарнинг бекор туришига, хом ашёнинг кўп нобуд қилинишига қарши қатъий кураш олиб бормаётирлар, ёш ишчиларнинг ишлаб чиқаришда доимий ишлаши тўғрисида ғамхўрлик қилмаётирлар.

Ёш ишчилар билан алоҳида иш олиб боришга эътибор қилиш керак. Самарқанддаги «Красний двигатель» заводи комсомол ташкилоти ва ветеранларининг биргаликда қилаётган иш тажрибалари таҳсинга сазовордир. Бир вақтлар бу корхонада кадрлар ўртасида қўнимсизлик авж олиб кетган эди. Комсомол комитети қўнимсизлик сабабларини чуқур таҳлил этди, ёш ишчиларни тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш юзасидан мунтазам бир системани ишлаб чиқди. Цехларда кадрлар билан иш олиб борувчи жамоатчилик бўлимлари тузилди, заводга келиб ишлай бошлаган ҳар бир кишига корхонанинг қисқача тарихи ёзилган китобча топширилди, ветеранлар ва комсомол активлари улар билан суҳбат қилишди. Завод ветеранлари, мастерлар, бригада бошлиқлари ҳар бир ўсмирни оталиққа олиб уларнинг корхонадаги ишларигагина эмас, балки ҳаётдаги ишларига ҳам астойдил ёрдам бермоқдалар. Буларнинг ҳаммаси ижобий роль ўйнади. Кадрлар қўнимсизлиги кескин суратда камайди, корхона бир меъёрда ишлаб, ўз планини систематик равишда бажара бошлади. Бу заводнинг ташаббуси республикамизнинг корхоналарида қизғин маъқулланди.

Энг яхши касб эгаси бўлиш учун ўтказилаётган мусобақа меҳнаткаш ёшлар ўртасида жуда кенг ёйилди. Кейинги йилларда вужудга келган ана шу янги форма социалистик мусобақага асос қилиб олинган ленинча принципларни жуда яққол ифода этади. Бу принциплар иш натижаларини ҳаммага маълум қилиш, таққослаб кўриш, энг яхши тажрибаларни кенг ёйиш ва ўртоқларча ўзаро ёрдам беришни кўзда тутади. Ўтган йилнинг бир ўзидагина ўтказилган ишлаб чиқариш конкурсларида йигит ва қизлардан 50 мингдан ортиқ киши қатнашди.

Республика комсомоли ҳисобот даврида 41 та йирик объектлар қурилишини ўз оталиғига олди. Район, шаҳар комсомол комитетларининг йўлланмалари билан бу қурилишларга 28 мингдан ортиқ йигит ва қиз юборилди.

Комсомолларнинг кучи билан қурилган Фарғонадаги азот ўғитлари заводи, Мурунтов кон-саралаш комбинати, Тошкент халқали йўли, ВЛКСМ 50 йиллиги номидаги Амударё—Зарафшон йирик сув иншооти, Катта Андижон канали, Пачкамар сув омбори коммунизмга хизмат қилмоқда. Ўзбекистон комсомолининг вакиллари индустриянинг янги гиганти — Олмалиқ аммофос заводини қуришга ҳам катта ҳисса қўшдилар. Аммо шундай бўлса ҳам кўпгина зарбдор қурилишларда ҳали кўнгилдагидек ишламаётирмиз. Қашқадарё областидаги комсомол комитетлари Қарши магистрал канали қурилишига серғайрат ёшлардан ҳали кам киши юборган. Андижон, Наманган, Бухоро, Фарғона область комсомол комитетлари ёшларни танлаш ва уларни оталиқдаги объектларга юборишда кўп камчиликларга йўл қўймоқдалар.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва республика Министрлар Совети яқинда В. И. Ленин номли Олмалиқ кон-металлургия комбинатининг қувватларини янада ошириш ва рух заводини 1970 йилда ишга туширишни таъминлаш тўғрисида қарор қабул қилдилар. Республика комсомоли Марказий Комитетига бу қурилишларни оталиққа олиш ва уларга 1500 йигит ва қизни юбориш таклиф этилди. Муборакдаги газдан олтингугурт олинадиган завод, Аму—Бухоро каналининг иккинчи навбати, Туямўйин гидроузели, Сирдарё ГРЭСи ва шулар сингари комсомолнинг зарбдор қурилишлари ҳам ёшлар келишини кутмоқда.

Ана шу энг муҳим объектлар қурилишини оталиққа олиш—республика комсомолининг шарафли ишидир. Шундай қилиш кераккн, комсомолларнинг зарбдор қурилишлари ҳар бир йигит ва қизни коллективчилик, ўз касби учун фахрланиш руҳида, ўз бурчини ҳис этиш, меҳнат жараёнида ва сиёсий жиҳатдан чиниқиш руҳида тарбиялаш учун кўп қиррали университет бўлиб қолсин.

Ўзбекистон комсомоли республика партия ташкилотининг раҳбарлигида қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини, хусусан пахтачиликни янада юксалтиришга эришмоқда. Комплекс механизация ҳаракати ташаббускорлари, Социалистик Меҳнат Қаҳрамонлари Манноп Жалолов, Турсуной Охунова, Мамажон Дадажонов, Валентин Тюпко, Қурбон Кенжаев, Искандар Юсупов, Шоймардон Қудратов, Ойим Камолова каби донғи кетган пахтакорлар республика комсомолининг тарбиясини кўрганлиги ва уларнинг ҳаммаси биринчи қадамларини комсомол ёшлар бригадаларига раҳбарлик қилишдан бошлаганликлари ҳаммамизни қувонтиради.

Республика комсомол ташкилоти кекса авлоднинг энг яхши традицияларини авайлаб сақламоқда ва кўпайтирмоқда, чунки бизнинг жамиятимиз кексалар донишмандлиги билан ёшларнинг ғайрат-шижоатини бирга қўшиб олиб бораётганлиги билан таҳсинга сазовордир.

Поп районидаги Ленин номли колхоз комсомол-ёшлар бригадаси аъзоларининг меҳнат зафарлари ворисликнинг ажойиб намунасидир. Бу бригадани республиканинг хизмат кўрсатган механизатори, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Мелиқўзи Умрзоқов тузган эди. Улар ўтган йили катта қийинчиликлар бўлишига қарамай, 110 гектар ернинг ҳар гектаридан 47 центнердан пахта олишди. Съездимиз делегати Анорхон Эргашевани бу соҳадаги хизмати каттадир. Ўн тўққиз яшар комсомол аъзоси Анорхон механизаторлар курсини тамомлагач, ана шу бригадага етакчилик қилди ва ўз ўртоқларини фидокорона меҳнатга сафарбар қила олди. Анорхоннинг ўзи эса машинада 260 тонна «оқ олтин» териб, механизатор қизлар орасида рекорд қўйишга муваффақ бўлди.

Учқўрғон районидаги «Ленинград» колхозида Қосимжон Абдураҳимов бошлиқ комсомол-ёшлар бригадаси 1966 йилдаёқ қимматли ташаббус кўрсатди. Бу бригада пахта етиштириш беш йиллик планини тўрт йилда бажаришга қарор берди. Биз ҳозирги кунда Қосимжон Абдураҳимовни ва у бошлиқ бригада аъзоларини ўз мажбуриятларини бажарганликлари билан самимий табриклаймиз. Янгиқўрғон районидаги Аваз Ўтар номли колхозда Пўлат Отаев ва «Октябрь 40 йиллиги» колхозида Назар Юсупов бошлиқ комсомол-ёшлар бригадалари фан ва техника ютуқларига, илғор тажрибага таяниб, бир неча йилдан буён ҳар гектар ердан 50 центнердан пахта олмоқдалар.

Комсомол пахтачиликни механизациялаш, ирригация ва мелиорация ишларини кўп йиллардан буён ўз оталиғига олиб келмоқда. Ўзбекистон Комсомол Марказий Комитетининг 1965 йил бошларида бўлиб ўтган пленуми 100 мингдан ортиқ ёш механизаторни икки йил ичида тайёрлаш ҳамда уларнинг малакасини оширишни кўзда тутган тадбирларни ишлаб чиққан эди. Бу вазифа муваффақиятли бажарилди.

Тошкент, Бухоро, Қашқадарё, Наманган область комсомол ташкилотлари хусусан маҳаллий миллат қизлари орасидан механизатор кадрлар тайёрлашда кўпгина самарали иш қилдилар. Ўтган йилнинг ўзидагина икки мингдан ортиқ қиз механизатор ихтисосини эгаллади.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев колхозчиларнинг Бутуниттифоқ учинчи съездида сўзлаган нутқида комсомолни қишлоқ ёшларининг техникавий касбларни эгаллаш йўлидаги ҳаракатини кучайтиришга даъват этди. Бу съезднинг қарорлари ва ўртоқ Л. И. Брежневнинг нутқи комсомол ташкилотларининг диққат марказида туриши керак.

Республика Комсомол Марказий Комитети партиянинг даъватига жавобан ва ВЛКСМ Марказий Комитети VIII пленумининг қарорларини бажара бориб, қишлоқ ёшларининг техника таълимини уюштириш, бу йил 80 минг механизаторни тайёрлаш ва қайтадан тайёрлашни ўз олдига вазифа қилиб қўйди.

Сирдарё, Фарғона, Андижон, Сурхондарё ва Қашқадарё областларининг комсомол ташкилотлари қўриқ ерларни ўзлаштириш ишларини оталиққа олишга катта эътибор бериб, бу соҳадаги ишларни кучайтириб юбордилар. Мактабларни тамомлаб чиққан минг-минглаб ёшлар, шаҳар ва қишлоқларнинг йигит ва қизлари комсомолнинг даъвати ва кўнгил хоҳиши билан янги ерларни ўзлаштириш учун Мирзачўл, Марказий Фарғона, Шеробод ва Қарши даштларига жўнаб кетишди.

Пахтачиликни юксалтириш йўлидаги умумхалқ ҳаракатида қатнашиш учун йигит ва қизларни сафарбар қилиш — республика комсомол ташкилотининг бундан буён ҳам энг муҳим вазифаси бўлиб қолмоғи керак.

Қишлоқ комсомол ташкилотлари дон етиштиришни кўпайтириш ишига — ўз ҳиссаларини қўшдилар. Колхоз ва совхозларда комсомол-ёшлардан иборат 600 дан ортиқ ғаллачилик бригада ва звенолари бор. Ўзбекистоннинг асосий шоликорлик райони бўлган Қорақалпоғистон Автоном республикаси комсомоллари ўртасида ҳам кўпгина моҳир шоликорлар ўсиб етишди.

Шу билан бирга комсомол комитетлари дон экинлари ҳосилдорлигини ошириш тўғрисида, шоликорликни механизациялаштириш тўғрисида ҳали кам ғамхўрлик қилмоқдалар ва бу соҳада яхши ташаббус кўрсатмаётирлар. Биз қишлоқ ёшларининг суғориладиган ердан тўла фойдаланиш, ҳар гектар ердан йилига икки марта ҳосил олиш йўлидаги шонли ҳаракатини анча кенгайтиришимиз керак.

Чорвачилик фермаларида меҳнат шароити ва ишлаб чиқариш маданиятининг Бутуниттифоқ миқёсида ўтказилган кўриги кўпгина комсомол ташкилотларининг фаолиятини кучайтиришда муайян роль ўйнади. Ана шу кўрик натижасида Калинин районидаги «Ўзбекистон 40 йиллиги» колхози, Бухоро районидаги «Маданият» колхозининг комсомол-ёшлардан иборат чорвачилик фермалари конкурсда ғолиб чиқдилар ва улар ВЛКСМ Марказий Комитетининг Фахрий ёрлиқлари билан мукофотланди.

Шуни ҳам айтиб ўтиш керакки, Республика Комсомол Марказий Комитети, кўпгина область комсомол комитетлари чорвачиликни ривожлантиришда ёшларни қатнаштириш масалалари билан ҳали суст шуғулланмоқдалар, чўпонларнинг, соғувчиларнинг турмуш ва иш шароитини яхшилаш тўғрисида етарли даражада ғамхўрлик қилмаётирлар.

Комсомол ташкилотлари ёш чорвадорлар сафини кенгайтириш тўғрисида доим ғамхўрлик қилишлари, фермаларни механизациялаш, икки сменада ишлаш тадбирларини дадил ва қунт билан амалга оширишлари, мустаҳкам ем-хашак базасини вужудга келтириш учун, чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириш ва унинг таннархини камайтириш учун актив кураш олиб боришлари лозим.

Ишчилар синфи ва колхозчи деҳқонларнинг муносиб ўринбосарларини тарбиялаш ва тайёрлаш масалаларига алоҳида тўхталиб ўтиш керак. Ҳунар-техника билим юртлари бу соҳада муҳим роль ўйнайди.

КПСС Марказий Комитети ва ССР Иттифоқи Министрлар Совети «Ҳунар-техника таълими системасидаги билим юртларида малакали ишчи кадрлар тайёрлашни янада яхшилаш чоралари тўғрисида»ги қарорида ана шу ўқув юртларида таълим-тарбия ишини яхши йўлга қўйиш, ўқитувчилар ва мастерлар билан ишлашни кучайтириш вазифаларини аниқ белгилаб бердилар. Ҳозирги вақтда республикадаги ҳунар-техника билим юртларида шуғулланаётган 700 дан ортиқ коллектив «Коммунистик меҳнат резервлари группаси» деган фахрий номни олиш учун ўтказилаётган мусобақада қатнашмоқда. 133 дан ортиқ коллектив мана шу номни олишга сазовор бўлди. Аммо баъзи комсомол комитетлари кадрлар тайёрлаш ўчоғи бўлган ҳунар-техника билим юртларининг ролига етарли баҳо бермаётирлар.

Лениннинг коммунизмни узил-кесил барпо эта оладиган авлодни тарбиялаб ўстириш тўғрисидаги васиятлари комсомолнинг миллионларча йигит ва қизлар ўртасида олиб бораётган бутун ғоявий-тарбиявий иши учун асос бўлиб келди ва ҳозирда ҳам асосдир.

Республика комсомол комитетлари ҳисобот даврида тўпланган тажрибага таяниб, ёшларнинг сиёсий ўқувини ташкил этиш соҳасида ўз ишларини анча яхши йўлга қўйдилар, бу ишда хилма-хил формаларни қўлландилар. Икки миллиондан ортиқ йигит ва қиз тўгаракларда ва семинарларда ўзининг ғоявий-сиёсий билимини оширди.

Доҳий юбилейига тайёргарлик даврида ёшлар орасида В. И. Лениннинг ҳаёти ва фаолиятига, Коммунистик партиянинг қаҳрамонона тарихига қизиқиш ва иштиёқ анча ошди. В. И. Ленин таржимаи ҳолини ўрганиш тўгаракларида шуғулланаётган кишилар сони беш баравар кўпайди.

Пропагандист кадрларни танлаш ва ўқитиш масалаларига кўп эътибор берилмоқда. Пропагандистлар орасидаги партия ядроси уч баравар ортди. Пропагандистларнинг 84 проценти олий ва тўлиқсиз олий маълумотли.

Айни вақтда комсомол сиёсий маорифининг савияси, унинг самарадорлиги ҳали ҳам ҳозирги кун талабларидан орқада қолмоқда. Баъзан тўгараклар ва семинарларга ёшларни жалб қилган вақтда уларнинг билим даражаси, интилишлари ва талаблари дуруст ҳисобга олинмайди, пропагандист кадрлар тез-тез ўзгартириб туради.

Бутуниттифоқ ленинча синови ВЛКСМнинг ҳар бир аъзоси учун ленинизмни ўрганиш мактаби, гражданлик етуклиги, жамоат ва меҳнат активлиги имтиҳони бўлиб қолди. Ўзбекистон Комсомоли Марказий Комитетининг XII пленумида таъкидлаб ўтилганидек, ленинча синовни ўтказишда Тошкент ва Сурхондарё область комсомол ташкилотлари айниқса катта иш қилди. Ана шу областлардаги 15 минг йигит ва қиз бултурнинг ўзидаёқ 1970 ва 1971 йиллар ҳисобига меҳнат қилдилар.

Ленинча синовнинг пировардида «Ленинча ишлаймиз, ўқиймиз ва яшаймиз» деган мавзуда 10 апрель куни Бутуниттифоқ комсомол йиғилиши ўтказилади. Ҳеч шубҳа йўқки, республика комсомоли шу куни партия ишига, Ленин ишига садоқатини янада зўр куч билан намойиш қилади.

Комсомол ташкилотлари ёшларни шонли революцион, жанговар ва меҳнат традициялари руҳида тарбиялаш учун кўп иш қилмоқдалар. Тўрт йил мобайнида кекса авлодларнинг жанговар ва меҳнат шоншуҳрати жойларида 900 мингдан ортиқ йигит ва қиз бўлди. Улар ватанимиз озодлиги ва мустақиллиги йўлида қурбон бўлган жангчилар хотирасига ўнлаб обидалар ва ёдгорликлар қурдилар. Совет Армиясининг ёш дўстлари, чегарачиларнинг дўстлари тўгараклари, клублари ва отрядлари республиканинг ҳамма жойида ишлаб турибди.

Комсомол ташкилотлари ДОСААФ ташкилотлари, ҳарбий комиссарнатлар, спорт комитетлари билан яқин алоқада бўлиб, спорт-техника, ҳарбий ватанпарварлик клублари ва бирлашмаларини, ҳарбий спорт лагерларини янада кенгайтириш ва кўпайтиришга эришишлари лозим. Биз ҳар бир бошланғич ташкилотда спорт ва оммавий-мудофаа ишини яхши кўрикдан ўтказишимиз, комсомоллар ва ёшларнинг жисмоний ва ҳарбий-техникавий тайёргарлигини синаб кўришимиз керак. Ҳар бир комсомол аъзоси ҳарбий ишнинг амалий кўникмаларини эгаллаши, яхши мерган бўлиши, ҳарбий техникани бошқара олиши, «ГЗР» значогини олиши лозим, ёшларимизни ҳар дақиқа қўлга қурол олиб, ўз ватанини ҳимоя қилишга тайёр бўлиб туриш руҳида тарбиялашимиз керак.

Бу йил совет халқи, бутун прогрессив инсоният фашистлар Германияси тор-мор қилинган куннинг 25 йиллигини нишонлайди. Шу шонли айёмга тайёргарлик даврида йигит ва қизларни ҳарбий-ватанпарварлик руҳида тарбиялашни тағин ҳам кучайтириш зарур.

Ёшларни интернационал руҳда тарбиялаш, марксча-ленинча пролетар интернационализми ғояларини, ленинча доно миллий сиёсатни пропаганда қилиш соҳасидаги ишлар комсомол ташкилотларининг фаолиятида муҳим ўрин олади.

Тошкент халқлар бирлиги, бузилмас дўстлигининг рамзи бўлиб қолди, ёшларни интернационал руҳда тарбиялашнинг чинакам мактабига айланди. Бу ердаги кўпдан-кўп қурилишларда пойтахтимизни қайта тиклаш ва қуришда ака ва опаларимиз билан биргаликда фидокорона меҳнат қилган мамлакат йигит ва қизларининг қардошлик туйғуси тағин ҳам мустаҳкамланди.

Комсомол ташкилотларининг ёшларни интернационал руҳида тарбиялаш соҳасидаги фаолиятида ёш пахтакорларнинг, саноат корхоналари Коммунистик меҳнат бригадаларининг бошқа республикалардаги ёшлар коллективлари билан социалистик мусобақаси, ёшларнинг фестиваллари, СССР халқларининг дўстлигига бағишланган назарий конференциялар кенг кўламда ўтказиб турилди. Республика йигит ва қизлари курашаётган Вьетнам билан, Осиё ва Африка халқларининг озодлик ҳаракати билан бирдамлик ойликлари, ҳафталиклари ўтказмоқдалар.

Ёшларни интернационал руҳда тарбиялаш масалалари доимо комсомол ташкилотларининг диққат марказида бўлиши лозим.

Ҳисобот даврида комсомол ташкилотлари динга қарши пропагандани бирмунча активроқ олиб бора бошладилар, комсомол-ёшларнинг тўйлари, никоҳни ва бола туғилишини тантанали рўйхатга олиш, «биринчи маош куни» сингари янги совет маросимлари ва урф-одатларини ҳаётга жорий эта бошладилар. Лекин шуни эътироф қилиш керакки, айрим комсомол комитетларининг ёшларни атеистик руҳда тарбиялаш соҳасидаги иш савияси ҳали ҳам паст.

Беш кунлик иш ҳафтасига ўтилганлиги муносабати билан ёшларимизнинг билимини, профессионал маҳоратини ошириш ва уларнинг яхши дам олиши учун катта имкониятлар очилди.

Республикадаги деярли 3700 клубда бошқа ишлардан озод қилиб қўйилган беш мингдан ортиқ ходим ишлаб турибди. Бу жуда катта куч, улар маданий дам олишни ташкил қилиш соҳасида жуда кўп иш қила оладилар. Комсомол ташкилотлари клубларда, маданият уйлари ва саройларида мароқли, мазмунли тадбирлар ўтказиш ташаббускори, ташкилотчиси бўлишлари, бу муассасаларда билимдон, ижодкор кишилар ишлашига эришишлари лозим.

Мазмунли дам олишни ташкил этиш ишида физкультура ва спортнинг роли катта. Кейинги йиллар мобайнида республика спортчиларининг сафлари ўсди, уларнинг маҳорати ошди.

Республикада ўтказилган спартакиадада 500 минг йигит ва қиз қатнашди. «Чарм тўп» клубининг соврини учун ўтказилаётган мусобақалар ёш футболчиларда катта қизиқиш уйғотди. Бу мусобақада бултурнинг ўзида 1.000 дан ортиқ болалар командаси қатнашди.

Шу билан бирга, кўпгина комсомол комитетлари физкультура ва спортнинг оммавийлиги тўғрисида, спорт базаларини ривожлантириш ва улардан самарали фойдаланиш ҳақида ҳали ҳам дуруст ғамхўрлик қилаётирлар.

Бўш вақтни мазмунли ўтказишда, ёшларнинг дунёқарашини шакллантиришда кино катта роль ўйнайди. Кейинги вақтларда мамлакатимиз тарихининг ажойиб даврларини тасвирловчи хроника-ҳужжатли фильмларга йигит ва қизларнинг қизиқиши ортди. Афсуски, республиканинг ҳужжатли кино усталари ёшларнинг ҳаёти ва ишлари тўғрисида, Ўзбекистон комсомоли ҳақида, унинг коммунистик қурилишдаги роли тўғрисида ҳали ҳам кам фильм яратмоқдалар.

Бугун республика театрлари олдига катта талаблар қўйишимиз лозим, чунки уларнинг репертуарида ёшларга хос мавзудаги спектакллар жуда оз.

Комсомол Марказий Комитети, область комитетлари ёшларнинг ижодий маҳоратини ўстиришга ва, аввало, уларда марксча-ленинча дунёқарашни шакллантиришга бундан буён ҳам таъсир ўтказишлари керак. Комсомол комитетлари ҳисобот даврида мактабга, ўқувчи ёшларни тарбиялаш ва уларга таълим бериш масалаларига эътиборни кучайтирдилар.

Саноат корхоналарининг, колхозлар, совхозлар ва олий ўқув юртларининг комсомол ташкилотлари «Комсомол — қишлоқ мактабига» Бутуниттифоқ икки йиллигининг биринчи йилида анча иш қилишди.

Республика пионер дружиналари хусусан ВЛКСМ Марказий Комитетининг II пленумидан кейин ўз иш формаларини ранг-баранг, қизиқарли, завқли ўтказадиган бўлиб қолдилар. Йигит-қизлар «Ленин васиятларига содиқмиз!» деган мавзуда Бутуниттифоқ экспедициясида актив қатнашиб, мактабларнинг Ленин музейлари, заллари, хоналари учун Ильичнинг ҳаёти ва фаолияти тўғрисида бой материалларни тўпладилар. «Зарница» ҳарбий-спорт ўйинида қарийб ярим миллион пионер ва ўқувчи иштирок этди. Республика пионер ташкилоти сон жиҳатдан ҳам ўсди. Ҳозирги пайтда республика пионер ташкилоти сафларида 1 миллион 300 минг ўқувчи бор.

Лекин шуни айтиш керакки, мактаб комсомол ташкилотлари ва пионер дружиналари ўқувчиларнинг чуқур ва мустаҳкам билим олиши учун ҳамон етарли курашмаётирлар. Уларда ишчилик касбкорига меҳр-муҳаббат уйғотишда етарли иш қилмаётирлар. Республика мактабларида бир синфда икки йил қолаётган ўқувчилар ҳамон анчагина бор.

Комсомол Марказий Комитети, республика пионер ташкилоти совети, комсомол комитетлари мактаб комсомол ташкилотларига ва пионер дружиналарига раҳбарлик қилишнинг янада самаралироқ формалари ва методларини топишлари, болаларни В. И. Ленин ҳаёти ва фаолияти намунасида тарбия қилишга, фанларга иштиёқ уйғотишга, мактаб интизомини мустаҳкамлашга алоҳида эътибор беришлари керак.

Пионер дружиналари, мактаб комсомол ташкилотлари ўз ҳаётларидаги бир хиллик ва формализмни таг-томири билан тугатиши, микрорайонларда, ҳовлиларда, кўчаларда қизиқ-қизиқ ишларнинг ташкилотчилари бўлмоғи керак.

Ўзбекистонда ҳозир 40 га яқин олий ўқув юрти, 156 та техникум ва билим юрти бор. Бу мактабларда юз минглаб йигит-қиз касб orттирмоқда, ғоявий жиҳатдан чиниқмоқда.

В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигига тайёргарлик, ВЛКСМ Марказий Комитети III пленумининг қарорлари олий ўқув юртлари ва техникумлар комсомол ташкилотларининг иш формалари ва методларини анча бойитди. Ижтимоий фанлар, ВЛКСМ ва халқаро ёшлар ҳаракати тарихи проблемалари юзасидан ўтказилган Бутуниттифоқ конкурсининг қатнашчилари марксча-ленинча назарияни ўрганишга студентларимизнинг иштиёқи ўсганлигини яққол кўрсатди. Лекин чуқур ва мустаҳкам билимга эга бўлиш учун ҳали астойдил курашилмаётганлиги олий ўқув юртлари ва техникумлардаги комсомол ишининг асосий камчиликларидан биридир.

Олий ўқув юртларининг, ўрта махсус ўқув юртларининг комсомол ташкилотлари чуқур ва мустаҳкам билим олиш учун курашда ўз ишларини конкретлаштиришлари ва кучайтиришлари, ҳар бир студентнинг марксча-ленинча назарияни ижодий ўрганишига эришишлари, ҳар бир студенти, техникумнинг ҳар бир ўқувчисини актив ижтимоий фаолиятга жалб этишлари керак. Студентларнинг ётоқхоналарига комсомол комитетлари жиддий эътибор беришлари талаб қилинади. Ваҳолонки комсомол комитетлари бу жойларда тарбиявий ишларни кўпинча кўнгилдагидек ташкил этмайди.

Студентлардан иборат бинокорлик отрядлари кўпчилик орасида яхши обрў орттиришди. Ана шу отрядларда 60 мингдан ортиқроқ киши меҳнат кўникмалари ва сиёсий чиниқиш мактабидан ўтди. Ана шу йиллар мобайнида улар 30 миллион сўмга яқин капитал маблағни ўзлаштирдилар. Биз қурувчи студентлар отрядларининг сафларини ҳамиша кенгайтирмоғимиз керак. Ҳар бир олий ўқув юрти ва техникумнинг комсомол комитети бу ишга студентларнинг коммунистик қурилишга қўшадиган катта ҳиссаси деб қарамоғи зарур.

КПСС Марказий Комитети «ВЛКСМнинг 50 йиллиги ва ёшларни коммунистик руҳда тарбиялаш вазифалари тўғрисида»ги қарорида комсомол ташкилотларини ташкилий-сиёсий жиҳатдан янада мустаҳкамлаш, уларнинг жанговарлигини ошириш, ёшларнинг барча табақалари ўртасида комсомолнинг ғоявий таъсирини кучайтириш масалаларига алоҳида эътибор берди.

Ўзбекистон комсомоли ҳисобот даврида сон ва сифат жиҳатидан ўсиб, ташкилий жиҳатдан мустаҳкамланди. Бугунги кунда бизнинг сафларимизда бир миллиондан ортиқ йигит-қиз бор. Республика комсомоли тарихида биринчи марта шу даражага эришилди. Комсомол аъзоларининг тенг ярми халқ хўжалигининг турли соҳаларида ишламоқдалар. Яна шуниси қувончлики, комсомолларнинг билим даражаси сезиларли равишда ўсди. Комсомол аъзоларининг ярмидан кўпроғи ўрта, тўлиқсиз олий ва олий маълумотли кишилардир.

Комсомол комитетлари ҳар бир бошланғич комсомол ташкилотларининг ишини, айниқса комсомол группаларининг ишини моҳирлик билан аниқ йўлга қўйиши, улар мусобақанинг ташаббускорлари ва амалий ташкилотчилари бўлиб, ёшлар ўртасида маданий-оммавий ишларнинг ва сиёсий ўқишнинг ташаббускорлари, амалий ташкилотчилари бўлиб майдонга чиқишлари, ҳар бир комсомол аъзосининг активлигини оширишлари керак.

Ҳисобот даврида район, шаҳар, область комсомол комитетларининг ва Республика Комсомоли Марказий Комитетининг иш услуби ва методларини такомиллаштириш масалаларига катта эътибор берилди. Кўпгина комсомол комитетлари ўзларининг ишини ёшларнинг категориясини, уларнинг ёшини ва билим даражасини ҳисобга олган ҳолда перспектив план асосида қурмоқда. Шу билан бирга айрим район ва шаҳар комсомол комитетлари ўз иш услубларини суст такомиллаштираётирлар, ёшлар ўртасидаги жанговар ишларнинг чинакам штабига айланмаган, бошланғич ташкилотларнинг фаолиятига ташкилий ва тарбиявий жиҳатдан етарли даражада таъсир ўтказмаётирлар.

Биз ҳар бир шаҳар, район, область комсомол комитети ва Комсомол Марказий Комитетининг ташкилотчилик ишларини юқори даражага кўтармай туриб, комсомол ҳаётининг барча масалаларини муваффақиятли ҳал этолмаймиз. Бу шунинг учун ҳам зарурки, кейинги тўрт йил мобайнида республика комсомол ташкилотининг бутун состави аслида янгиланди — ВЛКСМ аъзолигига 600 мингдан зиёдроқ йигит-қиз қабул қилинди.

Комсомол комитетлари ўзларининг иш услуби ва методларини астойдил такомиллаштиришлари ва юксак ташкилотчилик, интизом, ишчанлик, ўзига топширилган иш учун шахсий жавобгарлик ҳиссини бирга қўшиб олиб борган ҳолда коллектив раҳбарлик принципларига қатъий риоя қилишга эришишлари керак.

Республика Комсомоли Марказий Комитети, область, шаҳар ва район комсомол комитетлари комсомол кадрларини танлаш, жой-жойига қўйиш ва тарбиялаш масалаларига доим эътибор беришлари, комсомол ишининг ҳамма участкаларини сиёсий жиҳатдан етук, ташаббускор, ҳар томонлама камол топган ва истеъдодли ташкилотчилар билан мустаҳкамлаш тўғрисида ғамхўрлик қилишлари, комсомол кадрларини ва активларни партиявий принципиаллик ҳамда ростгўйлик руҳида тарбиялашлари лозим. Шу нарса жуда муҳимки, комсомол ходимлари ва активлари ўзларида ижодкорлик, изланиш, новаторлик хусусиятларини ривожлантириш учун агитация қилиш, ишонтириш санъатини эгалламоқлари, лекторлик ва нотиқлик маҳоратига эга бўлишлари керак.

Ленин комсомоли коммунистлар улуғ партияси раҳбарлигида яшаб, меҳнат қилиб келмоқда, бу партиянинг резерви, коммунистик қурилишдаги актив ёрдамчиси бўлиб келмоқда.

Республика комсомоли эришган барча муваффақиятлари туфайли, аввало, партия раҳбарлигидан, партиянинг ёшларни тарбиялашга кун сайин эътибор бераётганлиги ва шу хусусда ғамхўрлик қилаётганлигидан миннатдордир. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, область, шаҳар ва район партия комитетлари республика комсомол ташкилотининг фаолиятига доим катта эътибор бериб келмоқдалар. Комсомолга раҳбарлик қилиш, ёшларнинг ҳаёти, меҳнати ва ўқишини янада яхши йўлга қўйиш масалалари партия комитетларининг пленумлари, бюроларида, бошланғич партия ташкилотларида кўп марта муҳокама қилинди. Партия органларининг ходимлари, коммунистлар ўз маслаҳатлари билан, шахсан иштирок қилишлари билан конкрет вазифаларни ҳал этишда бизга ёрдам бердилар. Комсомол ташкилотлари партия сўзини ҳамиша дастур деб, отанинг ўз фарзандига наказн деб, оналарнинг оқ йўл тилаб қолган сўзи деб қабул қилиб келдилар ва қабул қилмоқдалар.

Биз, Ўзбекистон комсомоли XIX съездининг делегатлари бизга эътибор ва ғамхўрлик қилаётганлиги учун, бахтиёр ёшлигимиз учун, ҳаётимизнинг қувноқлиги учун республикадаги миллионларча комсомоллар армияси номидан, қуёшли ўлкамиздаги барча йигит ва қизлар номидан жонажон Коммунистик партиямизга садоқатимиз тўғрисида яна бир бор қасамёд қиламиз, Ўзбекистон комсомоллари, барча ёшлари Ватанимизни меҳнат, ўқиш, жамоат ҳаётида янги ғалабалар билан қувонтирадилар, деб қасамёд қиламиз. Биз бундан буён ҳам ҳар бир қадамимизни, юрагимизнинг уришини улуғ Лениннинг фикр-ўйлари ва ишлари билан таққослаб бораверамиз, деб қасамёд қиламиз. (**Қарсаклар**).

** Доклад қисқартирилган стенограмма асосида босилмоқда.

ДУНЁ ОВОЗИ

БОЛГАРИЯ КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ ПЛЕНУМИ

СОФИЯ, 4 март. (ТАСС). Кеча бу ерда Болгария Коммунистик партияси Марказий Комитетининг пленуми бўлиб ўтди. Пленум яқин 15-20 йил мобайнида мамлакатда ишлаб чиқарувчи кучларни территориялар бўйича жойлаштириш масаласини муҳокама қилди.

Пленум ишига БКП Марказий Комитетининг биринчи секретари Т. Живков раҳбарлик қилди. БКП Марказий Комитети Сиёсий Бюросининг аъзоси ва Марказий Комитет секретари С. Тодоровнинг доклади тингланди. Пленум ишида БКП Марказий Комитети аъзолари ва аъзоликка кандидатлар билан бир қаторда Болгария деҳқончилик халқ союзи президиумининг аъзолари, БКП округ комитетларининг биринчи секретарлари, округ халқ кенгашларининг раислари, жамоат ташкилотларининг раҳбарлари, илмий ходимлар қатнашди.

БТА агентлигининг хабар беришича, пленум ишлаб чиқарувчи кучларни территориялар бўйича жойлаштириш масаласи юзасидан якдиллик билан қарор қабул қилди.

ЛЕНИН ЮБИЛЕЙИ ШАРАФИГА

СОФИЯ, (ТАСС). Родопда Смоляна шаҳридаги кино ҳаваскорлари клуби коллективи суратга олган «Ленин мамлакатида» фильми кўрсатилди.

Ўтган йил августида клуб ўз операторлари, сценарийчиси ва режиссёрини Совет Иттифоқига юбориб, В. И. Лениннинг ҳаёти ва фаолияти билан боғлиқ бўлган тарихий жойларни суратга олиб келишни топширган эди. Киноҳаваскорлар суратга олган фильм муваффақиятли чиқиб, томошабинларни ғоят қизиқтирди. Уни кўрган кишилар фильмга юксак баҳо беришди.

ДЕҲЛИ, (ТАСС). Деҳлида В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигига бағишлаб ўтказилган Ҳиндистон—Совет қўшма назарий семинари ўз ишини тамомлади. Семинарда таниқли ҳинд олимлари ва жамоат арбоблари, жумладан Ҳиндистон коммунистик ҳаракатининг атоқли арбоби В. Р. Кришна Айер ва маданий алоқаларни ривожлантирувчи Ҳиндистон—Совет жамиятининг раиси Кришна Менон қатнашдилар.

Семинар иштирокчилари В. И. Лениннинг ҳаёти ва фаолиятига алоқадор масалаларга доир докладларни тинглаб, муҳокама қилдилар.

БАМАКО, 2 март. (ТАСС). Мали Республикасининг энг катта шаҳарларидан бири Сегуда дунёда биринчи социалистик давлатнинг асосчиси юбилейига бағишланган фотосуратлар ва китоблар кўргазмаси очилди. «Ленин ғоялари,—деди кўргазмани очатуриб Сегу областининг губернатори А. Майга,—миллионларнинг мулки бўлиб қолди ва зулмга қарши курашда уларнинг йўлчи юлдузига айланди. Пролетар революцияси улуғ йўлбошчисининг номи ҳар бир киши учун фидокорлик ва юксак онглилик рамзи бўлиб қолди».

Жазоир Халқ Демократик Республикасида бир гуруҳ совет геологлари меҳнат қилишмоқда. Улар жазоирлик дўстларига янги қазилма бойликларни топишда яқиндан ёрдам кўрсатмоқдалар. Суратда: совет мутахассиси Анатолий Красников (олдинда) тоғли районларининг бирида.
А. Спиркин фотоси, (ТАСС).

Болгариянинг Видина шаҳрида полиамид толасини ишлаб чиқарувчи завод қурилиб фойдаланишга топширилди. Мазкур корхона Совет Иттифоқи ёрдамида бунёд этилган. Эндиликда бу ерда юзлаб аёллар самарали меҳнат қилмоқдалар. Суратда: заводнинг ишчан ходимларидан Т. Георгиева (чапда) дугонаси Н. Цветкова билан лабораторияда маҳсулот сифатини текширмоқдалар.
БТА—ТАСС фотоси.

ХАВФСИЗЛИК КЕНГАШИ РАИСИГА МУРОЖААТ

НЬЮ-ЙОРК, 4 март. (ТАСС). Англиянинг Бирлашган Миллатлар Ташкилоти ҳузуридаги доимий вакили Лорд Карадон хавфсизлик кенгашининг раисига мурожаат қилиб, Жанубий Родезиядаги оқ танли озчилик режими шу мамлакатни «Родезия республикаси» деб қонунга ҳилоф равишда эълон қилганлиги тўғрисида масалани қараб чиқмоқ учун хавфсизлик кенгашининг мажлисини шошилинч равишда чақиришни илтимос қилган. БМТ ҳузуридаги Англия миссиясининг вакили матбуот конференциясида шу гапни айтган.

АГРЕССИЯНИ ҚОРАЛАМОҚДАЛАР

ПАРИЖ, 3 март. (ТАСС мухбири). Демократ юристлар халқаро уюшмасининг раиси Ж. Норман ТАСС мухбири билан суҳбатда қуйидагиларни айтди: Исроил раҳбарлари ўзларининг агрессив ҳаракатлари билан араб мамлакатларидаги прогрессив режимларга путур етказишга ҳаракат қилмоқдалар. Аммо бундай ҳаракатлар араб халқларининг агрессиясига қарши курашга бўлган қатъиятини сусайтира олмайди.

Араб мамлакатларининг халқлари, деди Ж. Норман, империализмга қарши кураш олиб бормоқдалар.

Жамоатчиликнинг кенг доиралари бу курашда араб халқларини қўллаб-қувватламоқдалар, кўп мамлакатлар, аввало, социалистик давлатлар араб халқлари билан бирдамдир. Бу давлатлар, хусусан Совет Иттифоқи уларга ҳар томонлама ёрдам бермоқдалар.

Абу-Заъбал металлургия заводининг бомбардимон қилиниши Исроил раҳбарлари даъво қилганидек, хато эмас, балки араб мамлакатларига қарши террорнинг кучайтирилиши оқибатидир.

Ж. Норман сўзининг охирида бундай деди: демократ юристлар халқаро уюшмаси Исроилнинг халқаро ҳуқуқини бузиб келаётганлигини доим қоралади. Исроил Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг қарорларини, жумладан хавфсизлик кенгашининг 1967 йил 22 ноябрь резолюциясини тан олишдан бош тортди.

ИСРОИЛ ҲАРБИЙЛАРИНИНГ ЖИНОЯТЛАРИГА ЧЕК ҚЎЙИЛСИН!

Биз, совет фани, адабиёти ва санъатининг ходимлари Исроил ҳарбийларининг араб халқларига қарши ҳиёнаткорона агрессив ҳаракатларидан қаттиқ дарғазаб бўлдик.

АҚШ империалистлари гижгижлаётган ва рағбатлантираётган Исроил милитаристлари Яқин Шарқда шармандали ҳарбий иғвогарликларни давом эттириб, ҳеч айбсиз кишиларнинг қонини тўкмоқда. Абу-Заъбалдаги металлургия заводига қилинган қароқчиларча ҳужумдан бутун дунё дарғазаб бўлди. Бу ҳужум натижасида Мисрнинг тинч меҳнаткашларидан неча ўнлаб киши ҳалок бўлди.

Араб давлатларига қарши ҳеч тўхтатилмаётган қуролли иғвогарликлар прогрессив кишиларнинг, барча тинчлик тарафдорларининг қаҳру-ғазабига ва норозилигига сабаб бўлмоқда.

Тинчликка ва инсониятга қарши жиноят қилиб турилар экан, индамай туриб бўлмайди. Биз инсон учун маънавий бойликлар яратувчи илм-фан ва маданият ходимлари Яқин Шарқда кескинликни кучайтиришга қаратилган телба-тентаклик йўлини давом эттираётган, умумий тинчлик ва халқлар хавфсизлигига таҳлид солаётган Исроил ҳукмрон доираларининг агрессив сиёсатини қаттиқ қоралаймиз.

Тинч шаҳар ва қишлоқларга қароқчиларча қилинаётган ҳужумлар. Америка ҳарбийларининг Вьетнамдаги ваҳшиёна ҳаракатларига ўхшаб кетаётган ҳамда гитлерчиларнинг иккинчи жаҳон уруши йилларидаги қонли жиноятларини эслатаётган экан, бунга индамай туриб бўлмайди.

Тель-Авивдаги сионист тўда жаҳон жамоатчилигининг фикрини назар-писанд этмай Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Хавфсизлик Кенгашининг Яқин Шарқдаги можарони тинч йўл билан бартараф қилиш тўғрисида 1967 йилнинг 22 ноябрида қабул қилган қарорлари бажарилишини барбод этишни мақсад қилиб қўймоқда.

Биз Исроил агрессорларининг ҳаракатларига ва уларни ҳарбий иғвогарликлар қилишга гиж-гижлаётганларга қарши қатъий норозилик билдирамиз. Бизнинг хайрихоҳлигимиз ва бирдамлигимиз озодлик, мустақиллик ва социал тараққиёт учун курашаётган араб халқлари томонидадир. Биз Тель-Авив ҳукмдорларининг телбаларча сиёсатини қоралаб чиқаётган Исроил прогрессив доираларининг мардонавор курашини қўллаб-қувватлаймиз.

Барча совет халқи каби олимлар, ёзувчилар, санъат арбоблари коммунистик партия билан совет ҳукуматимизнинг араб халқларининг ҳаққоний курашига, Яқин Шарқда мустаҳкам ва одилона тинчлик ўрнатилишига ҳар томонлама ёрдам беришга қаратилган сиёсатини қизғин маъқуллайдилар.

Биз чет эллардаги ҳамкасбларимиз — фан ва маданият арбобларига мурожаат қилиб, тинчлик ва халқлар озодлигини ҳимоя қилиш учун Исроил ҳарбийларининг ноинсоний ҳаракатларига қарши норозилик овозларини кўтаришга чақирамиз.

Тель-Авив ҳукмронлари оккупация қилинган территориялардан ўз қўшинларини олиб чиқиб кетсин, араб мамлакатларининг халқларига қарши жиноий ҳаракатларини тўхтатсин, Яқин Шарқда ва бутун дунёда тинчлик тантана қилсин!

Артоболевский И. И. академик, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони; Баруздин С. А., ёзувчи; Басов Н. Г., академик, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони; Ғафуров Б. Ғ., академик; Герасимов С. А., кинорежиссёр, СССР халқ артисти; Губер А. А., академик; Жаворонков Н. М., академик, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони; Жуков Е. М., академик; Ишлинский А. Ю., академик; Калатозов М. К., кинорежиссёр, СССР халқ артисти; Кедров Б. М., академик; Конрад Н. И., академик; Константинов Ф. В., академик; Котельников В. А., академик, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони; Кулижанов Л. А., кинорежиссёр, РСФСР халқ артисти; Миллионщиков М. Д., академик, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони; Минц И. И., академик; Мигин М. Б., академик; Пейве Я. В., академик, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони; Полевой Б. Н., ёзувчи; Поспелов П. Н., академик, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони; Прохоров А. М., академик, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони; Рибаков Б. А., академик; Симонов К. М., ёзувчи; Смирнов С. С., ёзувчи, Ленин мукофотининг лауреати; Сурков А. А., ёзувчи, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони; Тимаков В. Д., академик; Товстоногов Г. А., режиссёр, СССР халқ артисти; Франк Г. М., академик; Хачатуров Т. С., академик; Хачатурян А. И., композитор, СССР халқ артисти; Хвостов В. М., академик; Хренников Т. Н., композитор, РСФСР халқ артисти; Чулаки М. И., композитор, РСФСР халқ артисти; Чухрай Г. Н., кинорежиссёр, РСФСР халқ артисти; Шемякин М. М. академик, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони; Юткевич С. И., кинорежиссёр, СССР халқ артисти.

АФРИКА МАМЛАКАТЛАРИДА

МАРОКАШ МУСТАҚИЛЛИГИ УЧУН

РАБОТ. (ТАСС). Марокаш пойтахти ва мамлакатнинг бошқа шаҳарлари 2 мартда мамлакат мустақиллигининг 14 йиллигини нишонлади. Худди, шу куни, 1956 йил 2 мартда Африка харитасида янги мустақил давлат—Марокаш қироллиги пайдо бўлган эди.

Марокаш халқининг мустамлакачиларга қарши кураши оғир бўлди ва узоқ давом этди. Марокаш халқи ўз ғалабаси йўлида кўп қурбон берди, лекин Марокаш мустақилликка эришгандан кейин ҳам ғарб давлатлари бу мамлакатни ўзларининг таъсир доирасида сақлаб қолишга уриндилар. Чет эл қўшинларини Марокаш территориясидаги ҳарбий базаларидан чиқиб кетишга мажбур қилмоқ учун яна зўр куч-ғайрат сарфлашга ва қурбонлар беришга тўғри келди.

Бу иш ҳозир ҳам давом этмоқда. Шу вақтга қадар ҳам мамлакат шимолида ҳарбий базаларга айлантирилган Испания зоналари сақланиб турибди. Бу базалар Марокашнинггина эмас, Шимолий Африкадаги бошқа мамлакатларнинг ҳам озодлиги ва мустақиллигига қарши қаратилган. Марокаш ватанпарварлари ўз ерларини батамом озод қилиш учун курашмоқдалар.

НИГЕРИЯ КАСАБА СОЮЗЛАРИНИНГ СЪЕЗДИ

ЛАГОС. (ТАСС). Бу ерда Нигерия касаба союзлари конгрессининг учинчи съезди ўз ишини тамомлади. Съезд мажлиси ўтказилган зал халқаро ишчилар ҳаракатининг йўлбошчилари Маркс, Энгельс, Ленин портретлари билан безатилган эди.

Якунловчи мажлисда мамлакат федерал ижроия комитети раисининг ўринбосари, молия масалалари билан шуғулланувчи комиссар Обафеми Аволово ишчилар синфининг роли тўғрисида катта нутқ сўзлади.

Федерал ҳукуматнинг фикрича, деди Аволово, мамлакат ичидаги урушнинг оғир оқибатларини тугатиш, иқтисодий мустақилликни мустаҳкамлаш, меҳнаткашлар ҳамма қатламларининг турмуш даражасини ошириш — мамлакатнинг энг муҳим вазифасидир. Урушдан кейинги ғайрат-ҳаракатларимизнинг муваффақияти Нигерия меҳнаткашларининг ва аввало, мамлакат ишчилар синфининг куч-ғайратларига боғлиқ бўлади, деди О. Аволово.

ИРҚЧИЛИК ҚОРАЛАНДИ

ДОРАССАЛОМ. (ТАСС). Африка мамлакатларининг матбуоти Жанубий Родезия ирқчиларининг сиёсий найрангларини тинимсиз қоралаб чиқмоқда. Танзанияда чиқадиган «Нэшнелист» газетасининг ёзишича, Жанубий Родезия қонунга хилоф равишда республика деб эълон қилинганлиги ғарб давлатларининг Смит режимига ҳомийлик сиёсатининг бевосита натижаси бўлди.

Танзаниянинг бошқа бир газетаси «Стандард»нинг таъкидлаб ёзишича, «Африка қитъасида ирқчилик принципларига асосланган ҳар қандай озчилик ҳукумати қонунга хилофдир».

СТУДЕНТЛАРНИ ТАЪҚИБ ҚИЛМОҚДАЛАР

ЛОНДОН. (ТАСС). Полиция таъқиби, университет маъмурияти томонидан қўрқитиш,— бу ҳозирги замон Англиясида демократик кайфиятдаги студентларга қарши қўлланилаётган чораларнинг баъзилари холос.

Манчестер, Оксфорд ва Суонси университетларида ўқувчиларнинг намойиши бўлиб ўтди. Намойиш иштирокчилари сиёсий қарашлар учун таъқиб қилинишига чек қўйилишини талаб этдилар. Англия парламентининг аъзоси, Шимолий Ирландиядаги граждан ҳуқуқлари учун ҳаракатнинг кўзга кўринган арбоби Бернадетта Девлин хоним Манчестер университети студентлари олдида нутқ сўзлаб, студентларни курашни давом эттиришга чақирди.

ПОЛЬША. Ольштин воеводлигига қарашли кўплаб кўл соҳилларида ҳозир қамиш йиғиштириб олиш жадал суръатларда олиб борилмоқда. Қамишдан қурилиш материали сифатида кенг фойдаланилади. Халқ усталари эса ундан бежирим, чиройлик турли сумкалар, уй жиҳозлари тайёрлашади. Шунингдек у мамлакатда ёқилғи сифатида ҳам кенг қўлланилади. Суратда: ҳосилни ўриб олиш пайти.

ЦАФ—ТАСС фотоси.

АНГОЛА ВАТАНПАРВАРЛАРИНИНГ КУРАШИ

АДДИС-АБЕБА, 3 март. ТАСС мухбири Б. Васильев хабар беради: Бизнинг ҳозирги кундаги мақсадимиз —миллий-озодлик ҳаракатини кенг ривожлантириш, омма орасига бориш ва оммани мамлакатнинг янги районларида курашга отлантиришдан иборат. Ангола халқ озодлик ҳаракати марказий комитетининг аъзоси Н. Спенсер ТАСС мухбири билан суҳбатда шу гапларни айтди. Н. Спенсер Африка Бирлиги Ташкилоти министрлар кенгашининг 14-сессиясида кузатувчи сифатида қатнашмоқда.

Ангола халқ озодлик ҳаракати ҳозирги вақтда Ангола территориясининг учдан бир қисмини ўз назоратига олган. Отрядларимиз эса, мамлакат территориясининг учдан икки қисмида ҳаракат қилмоқдалар, деб таъкидлади у. Бу эса, кучларимизнинг ортиб бораётганлигини, аввало, аҳоли кенг кўламда қўллаб-қувватлаётганлигини исбот этади. Аҳоли қўллаб-қувватламаганида, муваффақият қозона олмас эдик.

Спенсер айтдики, Ангола халқ озодлик ҳаракати контроль қилаётган районларда мактаблар ва медицина муассасалари ишлаб турибди, қишлоқ хўжалик кооперативлари ташкил этилмоқда, халқ магазинлари очилмоқда. Аҳолини португалиялик қотиллардан ҳимоя қилаётган халқ милицияси ва ҳаракат комитетлари қишлоқларда Ангола халқ озодлик ҳаракатининг таянчидир.

Ҳарбий тайёргарлик билан бир қаторда, деди Спенсер, аҳоли ўртасида олиб борилаётган сиёсий ва тарбиявий ишга катта аҳамият берилмоқда.

Спенсер империалистик реакция Африка қитъасининг жанубида ўз кучларини тўплаётганлигига алоҳида эътиборни жалб этди. Португалия Жанубий Африка Республикасидан мадад олмоқда, деди у, шу билан бирга НАТОда аъзо бўлган мамлакатлар ҳам Португалияни кенг кўламда қўллаб-қувватламоқда.

Кейинги вақтларда мустамлакачилар янги тактика ишлатмоқдалар. Улар ўз мустамлакаларида ҳар хил корхоналар вужудга келтириш учун монополистик капитални жалб этишга ва, шундай қилиб, режимни сақлаб қолиш ва бу режимга мадад беришдан уларни манфаатдор қилишга интилмоқдалар. Бундай аҳвол Анголада ҳам, Мозамбикда ҳам рўй бермоқда, деди Спенсер. Бундан ташқари, Жанубий Африкада империализм таянчи бўлиб қолган Жанубий Африка Республикаси, деди Спенсер, миллий озодлик ҳаракатларини бостиришда бевосита қатнашмоқда. Ангола халқ озодлик ҳаракати отрядлари Жанубий африкалик қотилларга қарши бир неча бор жанг қилдилар.

АУДИТОРИЯЛАРДА МУНДИРЛИЛАР

НЬЮ-ЙОРК. (ТАСС). Калифорниянинг Санта-Барбара шаҳридаги университети ўқув корпусларида бир неча кундан бери миллий гвардия солдатлари ва полициячилар турибди.

Мамлакатдаги бу йирик университетининг студентлари репрессиялар тўхтатилишини, ўқувчиларнинг турмуш шароити яхшиланишини, шунингдек Қўшма Штатлар ҳукуматининг ташқи сиёсатини кескин танқид қилиб чиқмоқдалар. Уларнинг университетдаги шиддатли намойиши штат губернаторининг буйруғига биноан миллий гвардия бўлимларининг етиб келиши натижасида бостирилди.

ЯҚИН ШАРҚДАГИ БОСҚИНЧИЛИК УРУШИ ТЎХТАТИЛСИН

БЕРЛИН, ГДРдаги Осиё ва Африка мамлакатлари халқлари билан бирдамлик комитети, тинчлик кенгаши ва немис-араб жамияти Яқин Шарқдаги Исроил агрессиясининг кучайтирилаётганлигига, араб мамлакатларининг тинч граждан аҳолисига қарши уруш кенгайтирилаётганлигига қарши биргаликда норозилик баёноти эълон қилдилар. Баёнотда шу нарса таъкидланадики, Исроил экстримистлари Яқин Шарқдаги босқинчилик урушини империалистик давлатларнинг катта моддий ва сиёсий ёрдами туфайлигина олиб боришга қодир бўлмоқдалар. ГДР халқи номидан, дейилади баёнотда, араб халқлари билан бирдам эканлигимизни айтамиз ва Бирлашган Миллатлар Такилотининг Исроил оккупациячи қўшинларини араблардан босиб олинган ерлардан чиқариб юбориш ва Яқин Шарқда тинчлик ўрнатиш ҳусусидаги 1967 йил 22 ноябрь қарорлари бажарилишини талаб қиламиз.

ДОРАССАЛОМ. Африка касаба союзлари федерацияси ўз аъзоларига мурожаат қилиб, Исроилнинг қўшни араб мамлакатларига нисбатан қилаётган агрессив ҳаракатларига қарши кенг кўламда норозилик кампаниясини авж олдиришга чақирди. Африка касаба союзлари федерацияси Африка касаба союзларини «Америка империализми қўллаб-қувватлаётган Исроилнинг тўхтовсиз давом этаётган ваҳшийлик ҳаракатларини» кескин қоралашга чақиради.

КАРАКАС. Венесуэла Компартияси Марказий Комитетининг бу ерда бўлиб ўтаётган 15 пленуми резолюциясида бундай дейилади: «Биз араб мамлакатларининг халқлари билан, шунингдек шу халқларга ёрдам бериш юзасидан Совет Иттифоқи бошчилигидаги социалистик мамлакатлар изчил ўтказиб келаётган сиёсати билан бирдам эканлигимизни қатъий қилиб айтамиз». Пленум қатнашчилари Исроил ҳарбийлари Миср территориясидаги саноат корхоналарини яқинда бомбардимон қилганлиги хусусида норозилик билдирдилар.

(ТАСС).

„САРИҚ ДЕВНИ МИНИБ...“

ТАҚРИЗ

Талантли ёзувчи Худойберди Тўхтабоевнинг «Ёш гвардия» нашриёти томонидан чиқарилган «Сариқ девни миниб» номли китобини ўқувчилар қизғин кутиб олди.

Бунинг сабаби нимада? Аввало шундаки, асар ажойиб юмор билан йўғрилган, иккинчидан, ниҳоятда содда, ширин тил билан ёзилган. Китобни қўлига олган ўқувчи катта завқ билан ўқиб чиқади.

Ёзувчи воқеани Ҳошимжон тилидан ҳикоя қилган. Саргузаштларни ўқир экансиз, у одамни кулдиради. Биз ўша воқеа—саргузаштларнинг иштирокчиси, кузатувчиси, гувоҳи бўламиз.

Асар қаҳрамони Ҳошимжон: «12—13 ёшларда. Ўзи қорачадан келган, ориқ... кўзлари йирик-йирик, доим чақнаб туради. Бурни ангишвонага ўхшайди. Гапирганда тутилиб-тутилиб қолади. Устида оқ шойидан сорочкаси бор, шими йўл-йўл шерстдан, дазмолланмаган...». У — хушчақчақ, дилкаш бола, баъзи бир писмиқ «мўминтой» болалардан эмас. Лекин унинг шўхликлари ҳам, гап-сўзи ҳам ўзига жуда ярашади.

Қиссанинг асосий марказий ғояси битта: У ҳам бўлса, халқимиз айтганидек, «ўқиган ўғил — отадан улуғ».

Ана шунинг учун ёзувчи Ҳошимжоннинг агроном, шоир, инженер, артист бўлиб қандай ишлаганини жуда қизиқарли, ҳаяжонли эпизодларда тасвирлайди.

Сиртдан қараганда, «омад келса», ўқимаса ҳам мутахассис касбкор эгаси бўлиш мумкиндек туюлади-ю, аммо Ҳошимжоннинг саргузаштлари бу фикрнинг нотўғри эканлигини тўла тасдиқлайди.

Ёзувчи услубда оригинал, унинг тили киноя, кесатиқ, пичингга бой. У шу имкониятлардан маҳорат билан фойдаланади. Бу ўринда «Мана, артист ҳам бўлдим» бобининг ғоятда муваффақиятли чиққанини таъкидлаб ўтиш ўринлидир.

Ёзувчи Ҳошимжонни қайси куйга солмасин, унинг бола эканлигини, ўйинқароқ, шўх, «ўтганнинг ўроғини-ю, кетганнинг кетмонини» олиб қолишга шай, тиниб-тинчимаслигини асло унутмайди. Ҳар дақиқада кўз ўнгимизда ана шу бола қиёфаси намоён.

«Бирор касбни чин юракдан севиб қолсанг, унинг машаққатлари жонга ҳузур бағишларкан. Машқларга шундай берилиб кетдимки, гоҳида кечалари ҳам уйқум келмайди денг». Кўринадики, Ҳожимжон жуда яхши гапираяпти. Худди у қуюлиб қолгандек, ўз жойини топгандек, аммо ўша гапларнинг давомига қулоқ солинг:

«Шундай қилиб, десангиз, бир ҳафта ўтар-ўтмас ҳақиқий итнинг ўзи бўлдим-қўйдим. Энди кўчаларда ҳам жим юрмайман. Ўқувчи болаларга қараб жўрттагаириллаб қўяман. Бечоралар гоҳо папкаларини улоқтириб қочиб қолишади».

Ҳошимжон теварагида жуда кўп одамлар яшайди. Шу боисдан унинг ёлғиз ўзи ҳаракат қилмайди. Боланинг ҳар қандай кишилар билан муомала ва муносабати орқали жуда кўп масалалар ҳал этилади.

Ёзувчининг оилада бола тарбияси масаласи билан чуқур танишуви, оилавий муносабатларни пухта идрок этиши натижасида, айниқса, бувижон (Бибиробия) образи жуда муваффақиятли чиққан. Биз бу образда соддадил, ўтмиш анъаналарига садоқатли, айни замонда меҳрибон нуроний кампирни кўрамиз. У бола тарбиясида кўп нуқсон ва хатоликларга йўл қўяди, бироқ турмуш оқими, кишилар, ҳаёт ҳақиқатлари унинг кўзини мошдек очади, у ноўрин хатти-ҳаракатларини тушунади.

Ҳошимжоннинг дадаси, Рўзи ака ҳалол меҳнаткаш, самимий ва тоза қалбли, андишали, бамаъни одам. У сира ҳовлиқмайди, ўз касби — тракторчиликни ҳалоллик билан бажариб, элга хизмат қилади. Ҳошимжоннинг онаси ҳам, сингиллари ҳам индивидуал хусусиятлари, фазилатлари билан шу оиладаги тарбиянинг ҳақиқий моҳияти, маъносини очишда кўрипадилар.

Ёзувчи мактаб ҳаётини ҳам ўрганган: хоҳ дарс бўлсин, хоҳ дарсдан ташқари вақтларда бўлсин, педагогик коллективнинг ёш авлодга билим ва тарбия бериш борасидаги чидамли, саботли меҳнатларини ҳаққоний акс эттиролган. Шундай тиниб-тинчимас Ҳошим ҳам отахон директоридан тортиб, доим «2» қўядиган ўқитувчиси Қобиловгача бутун педагогик коллективни севади, қадрлайди, унинг бутун фикру-зикри устозлари ҳузурига ёруғ юз билан қайтиш. Айниқса, у ёш ўқитувчи, синф раҳбари Воҳид Солиевични севади, унинг самимияти, ишончи ва илтифотига лойиқ бўлишни, ўзини оқлашни дилига тугади.

Шунинг билан бирга Ҳошимжон нияти бузуқ қаллобларни ўзича фош этади. У қанчалик шўх, ўйинқароқ, бетиним бўлмасин, ўзи ҳақиқат деб билган нарса учун курашади. Бу ўринда меҳмонхона администраторининг фош этилиши эпизоди ҳаётий ва мароқли чиққанини айтиб ўтиш керак. Асарга ҳам, унинг етакчи образларига ҳам жонлилик, жозиба ва ҳаётий нафас бағишлаган нарса — футболчи, боксчи, шоир каби образларнинг гўё тўқима характерлар тарзида талқин этилиши-ю, аслида эса уларнинг ҳаммамизга таниш ва ҳаётий эканлигидадир. Биз куламиз, кулатуриб, «э, дарвоқе, нега шундай?» деган саволни ўз-ўзимизга беришга зарурат ҳис этиб қоламиз.

Шундай қилиб, уч қисм («Сеҳрли қалпоқча», «Сариқ девни миниб» ва «Менинг ҳам дўстларим бор») жаъми 32 бобдан иборат бўлган ушбу саргузашт қисса «Шум бола»дан кейин китобхонларни мамнун қилган асардир.

Ёзувчи асар хотимасида Акром саргузаштлари ҳақида кейинчалик гапириб беришни ваъда қилган. Худди ана шундай яна бир мароқли саргузашт қиссанинг яратилишига ишончимиз комил.

У. САЛОҲИДДИНОВ.

ЯХШИ ТАШАББУС

Яқинда республика «Билимлар уйи»да кекса савдо ходимлари билан ёш савдо ходимлари учрашуви бўлиб ўтди. Учрашувда совет савдоси маданияти, хушмуомалалик, ҳалоллик, ширинсўзлик ҳақида гап борди.

— Шаҳримизда меҳнаткашлар хожатини чиқараётган, ҳалол меҳнати орқали обрў-эътибор қозонган савдо ходимлари талайгина. Уларнинг кўпчилиги коммунистик меҳнат бригадалари номини олишган ёки шу ном учун курашмоқдалар, — дейди биринчи бўлиб сўз олган Тошкент шаҳар савдо бошқармасининг бошлиғи ўртоқ С. Орипов.

Савдо соҳасида қирқ йилдан бери ишлаб, ҳалол меҳнат қилаётган кекса савдо ходими Эшонхўжаев ёшларга ибратли гапларни айтди.

— Биз ажойиб замонда яшаяпмиз, — дейди у, — сизлар учун ҳар қандай олий ўқув юртлари ва техникумларнинг эшиги очиқ, ишлаш билан бир қаторда билим олиб, малакангизни ошириш учун зарур шарт-шароитлар яратилган. Сизларга қанчадан-қанча моддий бойликлар ишониб топшириб қўйилган, шундай бўлгач, халқ ишончини оқлашга ҳаракат қилинг. Савдо қилиш ҳам санъат. Харидорга қанчалик хушмуомала бўлиб, кўнглига йўл топсангиз, ишингиз ривож топаверади. Планингиз юз бўлаверади. «Ташхозкультторг»га қарашли 36-магазин мудири ўртоқ Калмакова савдо соҳасида йигирма йилдан буён ишлайди. Унинг қўлида тарбия топган шогирдлари ҳозир шаҳримизнинг турли савдо муассасаларида ишламоқда. Кўплари «Коммунистик меҳнат бригадаси» номини олган.

— Ҳар бир савдо ходими ўз касбини ардоқласин, — деди у, ҳар бир кекса савдо ходими кўплаб шогирдлар етиштирсин.

Шундан сўнг марказий универсал магазинининг секция мудири Ленин орденли М. Ҳакимов ёшларга қарата бундай дейди:

— Мен шу касбда 35 йилдан буён ишлаб келмоқдаман. Ҳар ерда ҳам ўз касбингни севсанг, ҳалол меҳнат қилсанг, меҳнатинг ҳам ардоқланади, обрў ҳам қозонасан. Ҳамма гап меҳнатни севишда, касбни ҳурмат қилишда. Иложи борича келган харидорнинг кўнглига йўл топишга, магазиндан бирон-бир нарса харид қилмай чиқиб кетмаслигига эришмоқ лозим.

Одобли, яхши хулқли, хушфъел киши албатта харидорлар таҳсинига сазовор бўлади.

Киров районидаги 23-озиқ-овқат магазини мудири Валижонованн олиб кўрайлик. У етти фарзандни тарбиялаб ўстирган. Фарзандларининг ҳаммаси камолга етган, бири врач, бири ўқитувчи, бири инженер. Онахон ҳозир пенсияга чиққан бўлса ҳам тиниб-тинчимайди.

Учрашувда Ўзбекистонда хизмат кўрсатган савдо ходими В. Комилова, ёшлардан Н. Шамсуддинова, М. Ботирхонова ва бошқа ўртоқлар ҳам ўз фикр ва маслаҳатларини баён этдилар. Савдо ходимлари анжуманида Ўзбекистон ССР Савдо министри Ғ. Юсупов сўзлади.

●

Марказий универсал магазини ходимлари ҳам аҳолига маданий савдо хизмати кўрсатиш учун қатор тадбирларни амалга оширмоқдалар. Бу ерда ҳам кекса ва тажрибали савдо ходимлари кўп. Улар ёшларга ўз тажрибаларини қунт билан ўргатмоқдалар. Суратда: учрашув қатнашчиси М. Ҳакимов (ўнгдан иккинчи) ва жунли ҳамда ипли газламалар секциясининг мудири, савдо аълочиси А. Зокиров (ўнгдан тўртинчи) ўртоқлар сотувчилардан Н. Султонова, М. Мавлонова, А. Расулев, хўжалик буюмлари бўлими мудири Р. Акбаров, сотувчи В. Лазаренко ўртоқлар билан суҳбатлашмоқдалар.

А. Абалян фотоси.

●

ЖАНГЧИ ЛЕКТОР

Ҳаётда шундай табаррук ва баобрў кишилар борки, улар ўзларининг кўп йиллар мобайнида қилган меҳнат шижоати, камтарлиги билан эл-юрт ўртасида иззат ва ҳурмат қозонган бўлади. «Билим» жамиятининг аъзоси, Низомий номли Тошкент Давлат педагогика институтининг доценти, тарих фанлари кандидати Абубакир Каримов ана шундай жафокашлардан биридир.

Уни шу билим даргоҳида таълим олаётган юзлаб ёшларимиз ниҳоятда ҳурмат қилишади. Абубакир ака ўзининг кўп вақтини студентлар орасида ўтказиб, уларни Ватанимизга содиқ, билимдон кишилар қилиб етказишда ўзининг муносиб ҳиссасини қўшиб келмоқда. Қаерда бўлмасин — аудиторияда ми, мажлислар хонасидами, у жонажон партиямизнинг қутлуғ ва ажойиб тарихларга бой бўлган йилномасини кенг омма ўртасида атрофлича тушунтириб беради. Ҳар бир лекцияни мамлакатимизда юз бераётган улуғвор ва яратувчилик ишлар мисолида ўтказади.

Моҳир педагог ёшларга билим беришнинг турли формаларидан усталик билан фойдаланиб келмоқда. Баъзан у газета саҳифаларида равон ва енгил услубда ёзилган публицистик ва илмий мақолаларни атрофлича анализ қилиб беради. Унинг лекциясини тинглаган одам катта таассурот олади.

Мана уч йилдирки, У Республика «Билим» жамияти Тошкент область бўлими ижтимоий-сиёсий фанларни тарғиб қилувчи илмий-методик секцияси раисининг ўринбосари сифатида катта пропагандистик ишлар олиб бормоқда. Олим Тошкент области далаларида тез-тез бўлиб қишлоқ меҳнаткашлари, маданият ходимлари, деҳқонлар даврасида ранг-баранг лекциялар билан чиқмоқда. Яқинда у областнинг бир қатор хўжаликларида бўлиб «В. И. Ленин Совет давлатининг асосчиси», «Ленин ғоялари яшамоқда ва ғалаба қилмоқда», «Қудратимиз— дўстликда», «Ленин ва Ўзбекистон» деган мавзуларда тематик кечалар ва конференциялар ўтказди. Олимнинг «Ўзбекистонда ленинча миллий сиёсатнинг тантанаси», «В. И. Ленин ва Шарқ халқларининг тақдири» деган темаларда қилган докладлари тингловчилар томонидан катта қизиқиш билан кутиб олинди.

Олим ўзининг лекторлик фаолиятини Улуғ Ватан уруши йилларида бошлаган. У Совет Армияси сафида хизмат қиларкан, ўзининг сиёсий онгини ўстириш устида тинмай изланди. Илмий оммабоп, солдатлар ҳаётига оид бўлган бадиий китобларни қизиқиб ўқиди. Солдат ва офицерлар даврасида турли-туман суҳбатлар билан чиқиб турди. Жангга отланган қўшинларни жанговар, ватанпарварлик руҳидаги оташин сўзлар билан олқишлаб турди ва уларни немис босқинчиларини она еримиздан қувиб чиқаришга даъват этди. Ўзи ҳам қўлида милтиғи билан фашист газандаларга қарши курашди. Жангчи лектор Сталинград остонасидан то Эльба дарёси бўйигача бўлган мардлик йўлини босиб ўтди. У айниқса, ёш, ҳали урушда тобланмаган солдатлар ўртасида тушунтириш ишларини олиб борди.

Ҳурматли лекторимиз урушдан сўнгги йилларда ҳам ёшликда меҳр қўйган ўз касбига содиқ бўлиб қолди. Абубакир ака жамоатчилик ўртасида 1200 дан ортиқ қизиқарли лекциялар ва суҳбатлар билан чиқди. Республика ва область «Билим» жамиятлари бу тиниб-тинчимас олимнинг омма ўртасида олиб бораётган ташкилотчилик ишларини муносиб тақдирлаб келмоқда. Абубакир ака кўплаб тақдирнома, шунингдек қимматбаҳо буюмлар билан мукофотланган.

Ўртоқ Абубакир Каримовнинг халқимизни маърифатли ва билимдон қилиш йўлида олиб бораётган серунум ишларида янгидан янги муваффақиятлар тилаймиз.

Ж. МЎМИНОВ.

БЕЗОРИЛАР ШАҲАРДАН ЧИҚАРИБ ЮБОРИЛДИ

Шаҳримизда на меҳнат билан, ва на аҳлоқи билан бирор кимсага фойда келтирмайдиган ишёқмас безорилар ҳамон учраб турибди. Улар фойдали жамоат ишларидан четда туриб, ичкиликбозлик қилишади.

Жумладан, «Электрокабель» кўчасидаги 26-уйда яшовчи Анатолий Макаганов ҳамда «Бошлиқ» кўчасидаги 172-уйда яшовчи Михаил Садчиков каби шахслар узоқ вақтлардан буён жамоат фойдали ишлари билан шуғулланмай, системали равишда ичкиликбозлик қилиб, жамоат тартибини бузиб келишган. Улар ўз аҳлоқлари, безорилик ҳаракатлари билан кишилар оромини бузишган.

Шуниси таажжубки, бу шахслар илгари қилган жиноятлари учун тегишли жазо муддатини ўтаб келишган бўлса ҳам, лекин бундан ўзлари учун тегишли хулоса чиқариб олишмади. Улар қайтиб келишгандан кейин ҳаётда тўғри йўлни танлаб олишлари, фойдали меҳнат билан шуғулланишлари учун ҳамма шарт-шароитлар яратиб берилди. Афсуски, ҳақиқий инсонийлик йўлидан, меҳнат йўлидан боришга бўйинлари ёр бермади. Шунга қарамай, милиция органлари Макаганов билан Садчиковни бир неча бор чақириб, улар билан суҳбат ўтказишди. Агар ахлоқ-одобларини тузатиб, жамоат фойдали ишлари билан шуғулланишмаса, ўз қилмишлари учун жазо олишлари мумкинлигини огоҳлантириб ўтишди. Суяги текинхўрлик, безорилик билан қотган бу шахсларга дўстона маслаҳатлар кор қилмади.

Садчиков тартибга чақирган маъмурий органларни чалғитиш мақсадида ёғочни қайта ишлаш заводида станокчи бўлиб ишлайман, деган справка келтириб берди. Ваҳоланки, Садчиков бу корхонада бор-йўғи икки ойгина ишлаган экан. У иш даврида системали равишда спиртли ичимликлари чиб келганлиги, ўз вазифасига масъулиятсизлик билан қараб келганлиги туфайли корхонада икки маротаба муҳокама қилинган. Лекин, у ўз аҳлоқи ва одобини тузатмаган. Натижада коллектив шаънига доғ туширган Садчиков ишдан бўшатиб юборилган.

Макаганов ва Садчиков каби ичкиликбоз, текинхўр безорилар ҳамон ўжарлик қилиб жамоат фойдали меҳнати билан шуғулланишдан бош тортиб келишяпти. Улар ўзлари танлаган жирканч йўлдан бориб ичкиликбозликни, безориликни давом эттиришмоқда. Республика ички ишлар Министрлиги жамоат тартибини бузиб келаётган, ичкиликбозларни шаҳримиздан чиқариб юборишга қарор қилди.

РОСТОВ областининг Шимолий Кавказ машина синаш станциясида жуда кўп янги қишлоқ хўжалик машиналари ҳаётга йўлланма олади. Шу кунларда бу станцияда К—700, К—701 маркали тракторлар синовдан ўтаяпти. Бу тракторлар Ленинграддаги Киров номли завод бунёдкорлари томонидан яратилган бўлиб, 300 от кувватига эга. Улар турли каналлар ва йўллар қурилишида ишлатишга мўлжалланган. Суратда: (чапдан ўнгга) завод бош конструкторининг ўринбосари М. Г. Пантюхин, заводнинг синовчи инженери З. А. Ольшаевский ҳамда станциянинг трактор-синовчиси Н. И. Зенко ўртоқлар К—701 трактори ёнида.

В. Турбин фотоси, ТАСС фотохроникаси.

●

ОЖАР АССР. Михисдзири Кобулет районининг колхозларида шу кунларда чой плантацияларида қатор ораларини культивация қилиш ишлари бошлаб юборилди. Суратда: тракторчи Давил Кахидзе чой плантациясида.

Н. Анастасьев фотоси, ТАСС фотохроникаси.

●

ГОРЬКИЙ политехника институти, махсус тармоқ илмий-текшириш лабораториясида қорда юрадиган мотоцикль конструкцияси ишлаб чиқилди. Мотоцикль икки ўринли бўлиб ғилдираклари занжирдан, ИЖ «Планета» мотори билан ҳаракат қилади. Ажойиб машина соатига 30 километр йўлни бемалол босиб ўтади.

Мутахассислар фикри бўйича қорда юрадиган бу мотоцикл алоқачилар, геологлар, овчилар, баликчилар, спортчилар, ҳамда медицина ходимларига қўл келади.

Суратда: «қор мотоцикли» йўлда.

Ю. Белозеров фотоси, ТАСС фотохроникаси.

ШАХМАТ ТАРИХИДА БИРИНЧИ МАРТА

Шу йил 29 мартда Белградда СССР терма командасининг жаҳоннинг қолган мамлакатлари терма шахматчилари билан матчи бошланади. Матчнинг биринчи тахтасида жаҳон чемпиони Борис Спасский (СССР) ва Роберт Фишер (АҚШ) учрашадилар. Кейинги тахталарда Т. Петросян ва Б. Ларсен (Дания), В. Корчной ва Л. Портиш (Венгрия), Л. Полугаевский ва В. Горт (Чехословакия), Е. Геллер ва С. Глигорич (Югославия), В. Смислов ва С. Решевский (АҚШ), М. Тайманов ва В. Ульман (ГДР), М. Ботвинник ва М. Матулович (Югославия), М. Таль ва М. Найдорф (Аргентина), П. Керес ва Б. Ивков (Югославия) учрашадилар.

Л. Штейн ва Ф. Олафссон (Исландия), Д. Бронштейн ва К. Дарга (ГФР) запас ўйинчилар қилиб олинган.

Матч тўрт даврада ўтказилади. Тўрт сафар ҳам ўша рақиблар ўзаро куч синашадилар. Бу мусобақа 6 апрелгача давом этади.

Реклама ва эълонлар

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

17.55 — **Кўрсатувлар программаси.**

Рус тилида: 18.00 — Болалар учун **«Ҳайвонотлар оламида».** 18.20 — **Телеянгиликлар.** 18.40 — **«Ленин ва Крупскаянинг қариндошларга мактублари».** 19.00 — Буюк ғалабанинг 25 йиллиги олдидан. **«Райком секретари».** Бадиий фильм.

Ўзбек тилида: 20.25 — **Телеянгиликлар.** 20.45 — Буюк ғалабанинг 25 йиллиги олдидан. Бир актёр театри **С. Зуннунова «Сурат билан суҳбат».** 21.10 — **Киноленинннома. «Биз — кураш союзи».** 21.30 — **Ленинизм — давримиз байроғи.** 21.45 — Совет Ўзбекистони композиторлари. **Абдураҳим Муҳамедов.**

ИККИНЧИ ПРОГРАММА
ТОШКЕНТ КУРСАТАДИ
УҚУВ КУРСАТУВЛАРИ ПРОГРАММАСИ

18.00 — **Немис тилидан 24 машғулот.**

Ўзбек тилида: 18.30 — **Ота-оналар учун консультация.** 19.00 — **Сиёсий иқтисод.** 19.25 — **Инглиз тилидан 24 машғулот.**

19.45 — **Москва кўрсатади.**

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

18.00 дан — **Фрунзе кўрсатади.**

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 7/III да **Севги тумори,** 8/III **Байрам концерти** (рус тилида).

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 5/III да **Уғирланган умр,** 6/III да **Мария Стюарт,** 7/III да **Шоҳ Эдип,** 8/III да **Аяжонларим,** (кундуз соат 11 ярим ва 3 да), **Парвона** (кеч соат 8 да).

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 6/III да **Тошболта ошиқ,** 7/III да **Фарғона тонг отгунча,** 8/III да **Қайнона.**

КИНО

Гапираверишсин — САНЪАТ САРОЙИ, «ЧАЙКА», «СПУТНИК», «МОСКВА» (кундуз ва кечқурун).

Олис қорлар садоси — «ЎЗБЕКИСТОН», «ВОСТОК» (кундуз ва кечқурун).

Ёр-ёр — (ўзбек тилида, кундуз соат 3 да). **Тошдаги достон** (ўзбек тилида, кундуз соат 4 яримда) НАВОИЙ номли.

Николай Сличенко — «ДРУЖБА», (кундуз ва кечқурун).

Қашқир наъраси — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

САНЪАТ САРОЙИДА
5 мартдан
янги, рангли, кенг экранли бадиий фильм
РАҚҚОСА
Намойиш қилинади.
Рақсларни Майя Плисецкая ижро этади.

«Мосфильм» киностудияси маҳсулоти.

Сеанслар кундуз соат 5, кеч 7 ва 8 яримда бошланади.

Коллектив бўлиб кўриш учун заявкалар қабул қилинмоқда.

Олдиндан билет сотиш кассаси эрталаб соат 10 дан кеч 9 гача ишлайди.

Справкалар учун телефонлар — 442174, 391352.

Ўзбекистон ССР фанлар академиясининг ядро-физикаси институти коллективи аспирант Д. М. Тожиевга отаси

Маҳмуд ТОЖИЕВнинг

бевақт вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Редактор А. ИСМОИЛОВ.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри.

Г. 1594. ИНДЕКС — 64697 Р —00281